

■ 25 Kasım
2016 Cuma
■ Sayı: 55
■ 3 TL

HAFTALIK
SİYASİ DERGİ

BOYUN EGME

'Süper'ler çağında devrimci olmak

Hayatı hiçbir zaman mutlak güçler, süper bireyler, tıkr tıkr işleyen devletler belirlemiyor. Hayat, son tahlilde emek ve sermaye olarak saf tutan iki temel kuvvetin birbirleriyle girdiği mücadele ile şekilleniyor. Bu mücadelede 'olağanüstü güçler'in olduğu algısı baştan yenilgi anlamına geliyor.

SERMAYENİN HÜKÜMETİ DÜZENİN MUHALEFETİ PATRONLARIN KRİZİ

FATURAYI EMEKÇİLER ÖDEMEECEK

SUÇLUSUNUZ! | KRİZ TELLALLIĞI VE İŞÇİLERİ BEKLEYEN TEHLİKE | YİNE MADEN YİNE CİNAYET
TRUMP'IN DÜĞÜMLERİ | ŞİDDET SARMALINDA KADINLAR | DÜNDEN BUGÜNE PARTİ YAYINLARI

İSTİSMAR
YASASINDA
İMZASI GEÇEN
MİLLETVEKİLLERİ
SUÇLUDUR!

TECAVÜZCÜYLE
EVLENDİRİLMİYİ
NORMALLEŞTİREN
BEKİR BOZDAĞ
SUÇLUDUR!

ENSAR'A SİPER
OLANLAR
SUÇLUDUR!

SEMA
RAMAZANOĞLU
VE ONUN ÖNÜNDE
TEBRİĞE DURANLAR
SUÇLUDUR!

MEMLEKETİ
TARİKATLAR
YUMAĞINA
ÇEVİRENLER,
LAİKLİĞİ YOK
EDENLER
SUÇLUDUR!

TECAVÜZCÜLERİN
SUÇ ORTAĞI
AKP, AKP'NİN
CAN DOSTU
PARA BABALARI
SUÇLUDUR!

SUÇLUSUNUZ!

Ülke KHK'larla yönetilirken Meclis tecavüzcüler için çalışıyor. Geçtiğimiz günlerde, artık hiçbir meşruiyeti kalmadığı defalarca kanıtlanan Meclis'te skandal bir yasa tasarısına imza atıldı. Bundan böyle, cinsel istismar suçunda tecavüz mağduru ile evlenen kişi cezasız kalacak.

AKP iktidarında kadınların, gençlerin, emekçilerin değil tecavüzcülerin mağduriyeti dert oluyor. Mağduriyetler kralı AKP gerekirse çocuk tecavüzcülerini mağdur ilan ediyor, temsiliyetini üstleniyor.

Çünkü, ensarların sesi, emekçi kadına tekme atan gericinin sesi, kadın düşmanlarının sırtan gülüşleri, emekçi düşmanı patronların istekleri AKP'de vücut buluyor. Emri varsa KHK çıkıyor, emir yoksa durumdan vazife...

Bize mağduriyet kılıfı sunmasınlar, mağdur olan yılda 13 bin 619 tecavüz vakasıyla karşılaşan kadın, 50 bin seks kölesi çocuk, 181 bin evli kız çocuğu ve ülkenin geleceğidir.

Bekir Bozdağ, 3 bine yakın çocuğun evlendirildiğini kendisi söylüyor. Bir de her ay 650 çocuğun cinsel istismara uğradığı ülkemizde, alelacele geçirdikleri yasağı aklamaya çalışıyor: Tecavüzcüler değil, imam nikahı kıyanlar kapsanıyormuş! İmam nikahının illegal olmaktan çıkması yetmiyor; bir başka AKP'li yobaz, pedofiliye şeriat açıklamasını itiraf ediyor. Öteki "bu yasa babalara, kocalara, cezaevindeki mağdurlara umuttur" diyor. Doğru söylüyor! Bu yasağı önümüze koyanlar ancak kadın düşmanlarına, pedofililere umuttur. Bu tasarının yasalaşması kız çocuklarının her yaşta evlendirilebilmesi demektir! Bu da düpedüz tecavüzdür!

Bir yobaz sürüsü, çocuk istismarına karşı olduğunu söylüyor. Oysa çocuk istismarına karşı olanlar, Ensar skandalına, 30 öğrencinin istismar haberini basına yansıtan gazeteciyi gözaltına alanlara, insan pazarna çıkarılan Suriyeli kadın ve çocuklara bakmalı ve şunları dile getirebilmelidir:

İstismar yasasında imzası geçen milletvekilleri **SUÇLUDUR!**

Tecavüzcüyle evlendirilmeyi normalleştiren Bekir Bozdağ **SUÇLUDUR!**

Ensar'a siper olanlar **SUÇLUDUR!**

Sema Ramazanoğlu ve onun önünde tebrığe duranlar **SUÇLUDUR!**

Memleketi tarikatlar yumağına çevirenler, laikliği yok edenler **SUÇLUDUR!**

Tecavüzcülerin suç ortağı AKP, AKP'nin can dostu para babaları **SUÇLUDUR!**

Bu yasaya "tecavüzü aklıyor" diyenlerin de aklından şüphe ediliyormuş.

Siz bizim aklımızdan şüphe etmeye devam edin. Bizim hiç şüphe etmediğimiz tek şey "eksik eteğimiz ve yarım aklımızla" biz emekçi kadınlar, sizin mağduriyet kavalınızı dinleyen koyunlar olmayacağız. Siz tecavüzcü dostlarınızı yargılayacağız.

iletisim@kp.org.tr www.kp.org.tr

KomunistKadinlar Komunist_kadin

KOMÜNİST | **KOMÜNİST**
KADINLAR | **PARTİ**

Kriz hikayeleri ve emekçiler

KRİZ TELLALLIĞI YAPAN YAPANA. SANKİ KRİZ HİZMETİNDE OLDUKLARI DÜZENİN KRİZİ DEĞİL. SANKİ BOZUK DÜZEN, ONLARIN DÜZENİ DEĞİL. SERMAYE VE PARTİLERİ, KENDİ KRİZLERİNDEN YİNE EMEKÇİYE PAY ÇIKARMAK PEŞİNDE.

Yıllar var, bir konu neredeyse ülke gündeminden düşürüldü.

Türkiye ekonomisinin, daha doğrusu Türkiye kapitalizminin yapısal sorunları.

Dışa bağımlılık, özellikle "ihracata dayalı büyüme" adıyla yutturulan modelin yerleştirildiği 12 Eylül arkası günlerden beri temel bir sorun.

Burjuva iktidarları bu sorunu şimdiye kadar hep bir "parasal" sorun olarak sunmayı tercih ettiler. Dış ticaret açığımız şu kadar milyar dolardı, her yıl şu kadar milyar faiz ödüyorduk, her yıl şu kadar milyar dolar kaynak bulamazsak ekonomi duracaktı, dolar kurundaki ani artış şu kadar milyar TL zarara uğrattı devleti vs.

Bunların hepsi gerçek ve büyük problemler. Özellikle, dış ticaret açığı gibi dönemsel ya da anlık olmaktan çok yapısal olanları.

Sorun şu ki, ekonomik sorunların kaynağında patron sınıfının tercihlerinin ürünü olan yapısal bozukluklar var. Türkiye kapitalizminin, kapitalist düzenin bekçilerinin, bu düzenin açası olan sermayenin bozuklukları.

Bunlar uzun süredir konuşulmuyordu.

Bir yerlerden "para" geldikçe (burjuva hükümetleri buna kaynak bulmak diyor) ani devalüasyonlara, yüksek faizli borçlanmalara daha az rastlanıyor, yapısal sorunların üzeri örtülüyor, ortaya çıkan kesintili çalkantıları şurada patlayan bomba, burada yapılan operasyona, şu muhalefet liderinin konuşmasına, bunları hiçbiri yetmediğinde Gezi'ye bağlayarak durumu idare ediyorlardı.

Bugünlerde yeniden krizi konuşmaya başladık. Bu günden bir tarafı önceki dönemlere ilişkin söylediklerimizden çok farklı değil: Ekonominin yapısal sorunları ve ekonomik kriz değil, finansal gelgitler ve olası bir finans krizi konuşuluyor.

Doların yükselişi, büyük miktarda borç stoku olan özel sektör sermaye gruplarını zayıflatıyor, enflasyon hortluyor vs. Reel sektörü vuracak denilen kriz bile "parayla" tarif ediliyor.

Öte yandan burada tartışılan sorunlar gerçek sorunu gizliyor. CHP'li burjuva ekonomisti Selin Sayek Böke "Cumhurbaşkanı konuştu dolar fırladı" diyor. "FETÖ operasyonları piyasaları kaygılandırıyor" diyor.

Sonuçta AKP'nin ve Erdoğan'ın yaşadığı yönetim sorunlarının ve siyasal çalkantıların ekonomik krizi tetikleyeceğini ima ediyor.

Sert muhalefet böyle sesleniyor: Erdoğan başkanlıkta inat ederse hepimiz aç ve işsiz kalacağız!

Hükümetin de bunlara yanıtı hazır: Milli iradeyi tanımayan FETÖ/PKK muhalefeti sorun yaratıyor, bu da ekonomiyi etkiliyor. Buna bir de yabancı mihrakların bilinçli sabotajlarını ekleyin!

İktidar iddialı ve suçluyor: Gezici, FETÖcü girişimler devam

ederse ekmeğinizden olacaksınız!

Burjuva siyaseti krize oynuyor. İlginç olan şu ki, sadece muhalefet değil, uygun manevralarla militan bir kitleyi kıskırtabileceklerini düşünen hükümet de (üstelik krizin planlanmış unsurlarının kendisini hedef aldığını bile bile) bunu yapıyor.

Çünkü, Türkiye ekonomisini bir büyük bombanın üzerine oturtan yapısal sorunlarla ilgili hiçbir kaygıları yok. Kaygıları olsa yapabilecekleri bir şey yok.

Türkiye kapitalizmi dışa bağımlı. "İhracatçı" dedikleri sektörler bile çok büyük bir dış girdi ile çalışıyor. Aldığını satmaya bağımlı, dış girdiler olmadığında (üstelik bunların bir kısmı doğrudan teknoloji yatırımlarına, makine parkına ilişkin) üretemeyecek durumda olan kahraman Türk ihracatçısı, memleketin umudu olarak gösteriliyor!

Sayek Böke'nin söylediği bir diğer şey, meseleyi biraz daha fazla can yakıcıyla ortaya koyuyor: Özel sektörün ciddi bir dış borç yükü var ve dolardaki

oyunama bu borç yükünü büyütüyor. Böke bu borç yükünün özel sektördeki sermaye sahiplerinin, dolayısıyla işçilerin olduğunu söyleyiveriyor!

Fabrikalar patronların, hisse senetleri patronların, kâr payları patronların...

Ama borçlar işçilerle ortak! Aslan sosyal demokratlar bunca yıl gerici hükümetin ve patronların insafına terk ettikleri işçilere şimdi "oy verdiğiniz hükümet kriz yarattı, faturayı ödemek de size düşecek" demeyi düşünüyor...

Yıllarca asalak patronların emrinde çalışmış, işçinin alın terini "turkuaz projelerle" sermayeye ucuza yedirmiş olan hükümet, şimdi çıkıp "geziciler krizi tetikledi" diyerek yoksul emekçileri birbirinin üzerine salmayı düşünüyor...

Herkesin bir düşündüğü, bir planı var.

Bizim de var.

Yağma yok, sosyalizm var.

■ Mehmet Kuzulugil

KAPİTALİZMİN KRİZİ, SERMAYENİN HÜKÜMETİ, DÜZENİN MUHALEFETİ

Emekçileri bekleyen tehlike

KRİZLERİN KAYNAĞINDA KAPİTALİST EKONOMİNİN KIRILGANLIKLARI VAR. ÖTE YANDAN YAPISAL SORUNLAR İÇİN HÜKÜMETİN DEVREYE SOKABİLECEĞİ TELAFİ MEKANİZMALARINI HAFİFE ALMAMAK GEREK. "ŞİMDİ PATLADI" DENİLEREK YAPILAN KRİZ TELLALLIĞI HÜKÜMETE GÜÇ KAZANDIRIRKEN, KRİZİN DE TELAFİSİNİN DE FATURASI EMEKÇİLERE ÇIKIYOR.

Son 15 yılda Türkiye kapitalizminin yapısal sorunları artarak derinleşmiş ve çok daha kırılğan bir tablo ortaya çıkmış durumda. Özel sektör dış borcu, üretim ve tüketim ithalat bağımlılığının yüksekliği, hane halkı borçlanma düzeyinin yüksekliği gibi veriler yüksek kaynak ihtiyacına işaret ediyor. Kur ve faizdeki artış, ek maliyetler yaratıyor.

Ancak aradan geçen zamanda Türkiye kapitalizmi, artan kırılğanlığın yarattığı ek maliyetleri, özellikle de kısa vadeli riskleri "telafi" mekanizmalarını da geliştirmiş durumda. Risklerin ya da olası zararın bir bölümü kamu enstrümanları üzerinden emekçilere hızlı bir şekilde transfer etme ya da zamana yayma "yetisi"ni hafife almamakta yarar var.

Türkiye ekonomisinin taşıdığı kırılğanlıklar, tıpkı son 30 yılın diğer krizleri gibi "eşi görülmemiş" bir tahribata yol açma potansiyelini fazlasıyla barındırıyor. Bir ekonomik kırılmanın kapitalist söylemdeki ifadeyle bir tür "düzeltme" olma ihtimali düşük.

Küçümsenemeyecek toplumsal, ideolojik, siyasi sonuçlara yol açacak büyüklükte bir kırılma söz konusu. Ancak kırılma ihtimali ve şiddetine ilişkin beklentilerin "telafi mekanizmaları"ni hafife alarak bir tür kriz tellallığına dönüşmesi de ek siyasi riskler barındırıyor. "Artık hiçbir hareket alanı kalmadı, yıkılmak üzere" diye yüklenen bir yaklaşım, telafi mekanizmaları ya da hareket alanının yardımıyla boşa düştüğünde siyasi iktidara mistik bir beceri yüklenmesini kolaylaştırıyor, AKP'nin her durumda ekonomiyi idare edebildiği kanaatini güçlendiriyor.

Uluslararası gelişmelerin, daha doğrusu belirsizliklerin Türkiye kapitalizmine bir yandan ek zorluklar çıkarırken bir yandan da hareket alanı sunduğu, özellikle kısa vadede top çevirmeyi belli ölçülerde kolaylaştırdığı söylenebilir. Trumpli ABD'nin "şekillenmesi", AB'nin iç dengelerinin 2017 yılı seçimlerle malul olduğu belirsizlikler, Türkiye kapitalizmine bir hareket alanı sunuyor. Dünya ekonomisinde

zayıf talebin 2017 yılında da sürmesi, buna bağlı olarak emtia fiyatlarındaki düşük seyrin de devam etmesi bekleniyor. Bu çerçevede cari açık artışını basıkılaşma rağmen güçlükle de olsa dış açığın finanse edilebileceğine işaret ediyor.

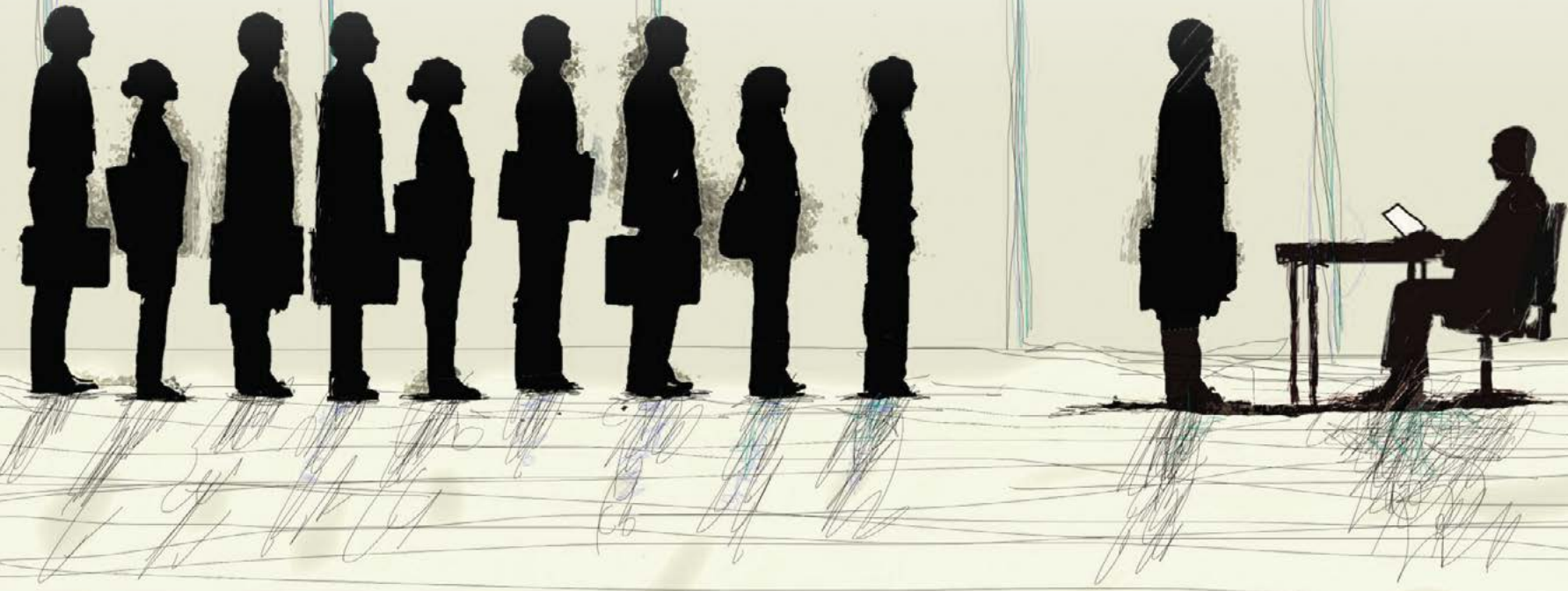
Türkiye ekonomisi açısından en öne çıkan ve esas kırılmanın beklendiği konu özel sektör dış borcu. Özellikle kur artışı ve hız kazanan sermaye çıkışıyla birlikte özel sektör dış borcunun çevrilmesi güçleşmiş durumda. 2017 yılı içinde ödenmesi gereken tutar 70 milyar dolar civarında. Merkez Bankası döviz rezervleri son bir haftada 5,5 milyar dolar erimesine rağmen özel sektörün 2017 yılında ödemesi gereken dış borca oranı henüz makul düzeyde. Özel sektör dış borcu, 2002-2016 Eylül döneminde 29 milyar dolardan 207 milyar dolara çıktı. Ancak finans kuruluşları dışında, reel sektör olarak adlandırılan özel sektör şirketlerinin dış borcu, 2008 global krizi sonrası önce azaldı, sonra da sınırlı arttı. 2008

yılında toplam özel sektör dış borcunun yüzde 63'ünü, 84 milyar dolar ile finans dışı kuruluşlar oluştururken, 2016 yılı Eylül sonunda reel sektör borcu 101 milyar dolar ile toplam borcun yüzde 48'ine geriledi. Kriz sonrası özellikle orta ve küçük ölçekli firmaların yurtdışından doğrudan borçlanma olanakları azaldı. Özel sektör firmaları borcunun ağırlıklı olarak büyük şirketlerin borcu olduğu, diğer şirketlerin borçluluklarının yurtiçi bankalara kaydığı saptanabilir.

Özel sektör dış borcu ya da yurtiçi döviz kredilerin riskinde bir diğer önemli unsur da firmaların bu tür dönemlerde "hedge" vb. mekanizmalarla pozisyon almaları. 17-24 Aralık'ta gözlenen eğilimin, 15 Temmuz sonrası yeniden devreye girdiği tahmin ediliyor.

Sermayenin risklerini azaltması tabii ki risklerin bertaraf edilmesi anlamına gelmiyor. Aksine daha fazla emekçilere transfer edilmiş oluyor.

■ Adile Kaya

Hyundai'de hayat işçiye mi güzel?

Güney Koreli otomotiv tekeli Hyundai, Kocaeli fabrikasından ihraç edilen bir milyonuncu araç vesilesiyle yeni bir reklam filmi yayınladı.

“Birlikte ürettik, bir milyon araç ihraç ettik” sloganı kullanılan reklam filminde işçiler mutlu mesut şarkılar söylüyorlar. Barış Manço'nun “yine yol gördü gurbete” şarkısını İzmit'te ürettikleri ve yurt dışına sattıkları otomobillere uyarlamışlar. Kimi forkliftin tepesinde, kimi bantta kapı montajı, kimi pistte test sürüşü yaparken bu şarkıyı söylüyor. Finalde bir milyonuncu araç fabrikadan dışarıya çıkıyor ve işçiler Güney Koreli CEO ile sarmaş dolaş bu “büyük başarıyı” kutluyorlar.

Peki gerçekten Hyundai'nin de aralarında bulunduğu otomotiv fabrikalarında üretim bu kadar neşeli mi? Hayat, metal işçisine bu reklamda olduğu kadar güzel mi?

2009 yılında kriz bahanesiyle işten atılan işçilerden biri anlatmış, soL da haber yapmıştı. Ünal Şen isimli işçi fabrikada çalışan işçilerin birçoğu gibi kendisinin de iş kazası geçirdiğini, bu nedenle ameliyat olduğunu söylüyor. İş kazası raporu bile tutturmadıklarını da ekliyor.

Bir de Ünal kadar şanslı olmayanlar var. Hakan isimli işçi

geçtiğimiz yıl fabrikanın çatısından betona çakılıyor ve komaya giriyor. İsmail isimli bir başka işçi ise fabrikada düşüp beyin travması geçirdikten sonra tam 7 yıl sürünüyor. Kazanın etkileri yakasını bırakmıyor ve geçirdiği epilepsi krizi sonrası yaşamını yitiriyor.

Sakarya'daki Toyota fabrikası intiharla gündeme gelmişti. 2012 yılında Yücel isimli bir işçi boyahane bölümünde kendini asmıştı. Yücel'in borçları olduğu söylendi ancak ölümü fabrikada işçilerin yoğun baskı altında çalıştırıldıklarına dair tartışmaları yeniden gündeme getirmişti.

Bursa'daki Oyak Renault'ta ise ise bu yıl bir ünite şefi tartıştığı bir işçi tarafından fabrikanın içinde öldürüldü. “Sakal tartışması” dendi ama Mart ayından itibaren beş yüzün üzerinde işçinin işten atılması ve ardından işçilere yapılan sendikal baskının fabrikayı yay gibi gerdiği bu olayla iyice ortaya çıkmış oldu.

Reklam güzel. Şarkı türkü bir yana, bu iş cinayetleri yerel basında yapılan birkaç haberin dışında gündeme bile gelmedi. İşçilerdeki bel, boyun, kasık fıtığı ise neredeyse vakadan sayılmıyor bu fabrikalarda. Herhangi bir başka nedenden kapı önüne konmadıysan, vücudunun bir yeri patlak verene kadar çalışıyorsun

işte. İşin bitince kapının önü...

Birlikte üretmişler! Hadi canım. İşçiler üretiyor, hem de ölüme, onlar ise el koyuyor. Her 92 saniyede bir araç çıkıyor Kocaeli'ndeki fabrikanın kapısından. Bursa'da Tofaş ve Oyak Renault'ta bu süre 60 saniyenin altına kadar düşürülmüş durumda.

“Ter akıyor sırtımızdan. 10 metre ilerde su sebili var. İçebilmek için bir süre tempomu arttırıyorum. Yaklaşık on saniye kadar kazanıyorum, sonra koşarak sebile ulaşıyorum, bardağı dolduruyorum ve yeniden hareket halindeki banda dönüyorum. Suyu yolda bitiriyorum.” Oyak Renault'ta montaj hattında çalışan bir işçiyle sohbetimizden kalan sözler bunlar.

“Az işçi, çok iş” genel prensip. Fazla mesaili çalışma rutin çalışma biçimi bu fabrikalarda. Bahsettiğimiz tempoya günde 3 saat daha eklendiğini düşünün.

Milyarlık araçlar üretiliyor o fabrikalarda. Robot teknolojileri kullanılıyor, otomasyon yaygın ama buna rağmen her birinde birer kasaba nüfusu kadar işçi çalışıyor. Kıdemi 10 yıllık işçinin aldığı ortalama saat ücreti ise sadece 8,5-9 lira civarında. İkramiye, sosyal haklar ve diğer ödemelerle birlikte kıdemli bir otomotiv işçisinin eline net 2 bin lira ya geçiyor ya geçmiyor.

Örgütsüzlük ise genel kural. Türkiye'de üretim yapan, ağır vasıta, kamyon, traktör dahil otomotiv montaj fabrikalarından üçü hariç tümünde bir sendika var. Ancak bunların da tamamına yakınında işçilerin değil patronların tercih ettiği sendika var. Bu sendikayı değiştirmek için geçen yıl büyük bir kavga verdi metal işçileri. Günlerce üretim durdu. Sonra Ford, Türk Traktör, Toyota ve Oyak Renault başta olmak üzere yüzlerce işçi işten atıldı. Şu sıralar Oyak Renault'ta işçiler bu sendikaya yeniden üye olmaları için sorgu odalarına çekiliyor, her kademedeki yönetici tek tek işçileri Ocak ayına kadar yeniden bu sendikaya üye olmazlarsa işten atmakla tehdit ediyor.

Sendikanın sarısına bile tahammül edilmeyen üç fabrika ise Japon sermayeli Toyota ve Honda ile Güney Koreli Hyundai. Bu üç fabrikada da her dönem sendikalaşma çabasında bulunan işçiler olur ve onlar kendilerini hep kapının önünde bulur.

Yani otomotiv işçileri için hayat hiç de Hyundai'nin son reklam filminde olduğu gibi değil. O filmde sadece tek bir kare gerçek. O da işçileri pencereden seyreden CEO'nun suratındaki müstehzi gülümseme...

■ Alpaslan Savaş

Tüm sorun sapıklar mı?

HER GÜN TELEVİZYONLARDA ÇOCUK EVLİLİKLERİNİN DİNEN UYGUN OLDUĞUNUN FETVASINI VERENLERİ, BUNU EKRANDA TARTIŞMA KONUSU BİLE YAPACAK KADAR ALÇAKLAŞAN TARTIŞMA PROGRAMLARINI DÜŞÜNÜNCE BU SAPKINLARIN CESARETİ NEREDEN ALDIKLARINI ANLAMAK ZOR DEĞİL.

TBMM Genel Kuruluna gelmesi planlanan cinsel istismar düzenlemesi, gelen tepkiler üzerine önce komisyona çekildi ardından Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın "Bu konu kapanmıştır" açıklamasıyla tecavüzün ve çocuğun cinsel istismarının meşrulaştırılması gündemi "şimdilik" son buldu.

Akıl ve vicdan dışı düzenleme o kadar tüyler ürperticiydi ki, bu işin altında bir iş olduğu, hapiste kuvvetli bir AKP'linin olduğu ihtimalini akıllara getirdi. Nitekim CHP Genel Başkan Yardımcısı Zeynep Altıok, "Bir tarikat şeyhini kurtarmak için çocuk istismarı yasa teklifini geçirmek istiyorlar" dedi. Ayrıca AKP'li bir eski Milletvekili Ali İnci'nin kardeşi Yusuf İnci'nin 14 yaşında bir çocuğa cinsel istismar suçundan arandığı ve yurtdışına kaçtığı, onu kurtarmak için bu teklifin verilmiş olabileceği de basına yansıdı.

Düzenlemeyle ilgili iktidarın en önemli dayanakları ise, asla tam sayıyı verememekle birlikte, hapiste 3000-4000 kişinin eş ve çocuklarının dışarıda mağdur olduğu iddiasıydı. Hapisteki suçluların ailelerinin seçim dönemlerinde "mağduriyetlerini" dile getirmeleri nedeniyle böyle bir önerinin yapıldığı ileri sürüldü. Ne hikmetse bu sayıda en son 100'lü rakamlara kadar geriledi.

ASIL SUÇLU...

Tüm bu iddialar ve mazeretlerin doğruluk payı olmakla birlikte tecavüzü aklayan bir önerinin temel bir sebebi var aslında: Dinci gericiğin kök saldıği kapitalizme toplumsal çürümenin boyut-

larının çocuklarımıza tecavüzü yasallaştıracak kadar çığırından çıkmış olması.

Türkiye'de cinsel suçların yüzde 46'sı çocuklara karşı işleniyor, her ay en az 650 çocuk cinsel istismara uğruyor, her yıl gerçekleşen resmi evliliklerin beşte birinde 18 yaş altındaki çocuklar evlendiriliyor. Türkiye'de 50 bin çocuk seks kölesi bulunduğu düşünülürse manzaranın ne kadar korkunç boyutlara ulaştığı, bu tablonun "sapık-tecavüzcü" tekil örneklerle açıklanamayacağı ama toplumsal gericiğin bir bütün olarak ele alınması gerektiği ortaya çıkıyor.

AKP'nin son on yıllık iktidarında çocuklara yönelik cinsel istismar davalarında % 700 artışı görülüyor. Bu rakamların AKP iktidarında tırmanması elbette tesadüf değil. Bu rakamların faillerinin tamamı pedofili de değil. Pedofililer yetişkin bedeni- ne yönelik cinsel çekim duymayan sadece çocuklara karşı cinsel çekim duyan hastalıklı kişilerdir. Oysa ki istatistiklere yansıyan olayların neredeyse tamamında failer yetişkinlere karşı cinsel çekim duyan ancak kendinden güçsüz konumda bulunan çocuğa karşı cinsel şiddet uygulayan sapkınlardır. Toplumsal yaşamın

dini kurallara göre şekillenmesi sonucu toplumsal çürümenin artmasıyla birlikte çocukların ve kadınların en temel hakları kağıt üzerinde bile sırtıtmaya başlıyor. Her gün televizyonlarda çocuk evliliklerinin dinen uygun olduğunun fetvasını verenleri, bunu ekranda tartışma konusu bile yapacak kadar alçaklaşan tartışma programlarını düşününce bu sapkınlığın cesareti nereden aldıklarını anlamak zor değil.

Dini inanışları gereği erken yaşta evliliği, daha doğrusu imam nikahı üzerinden çocuklara cinsel istismarı yasal bir norm haline getirmeye çalışıyorlar. Kendi yaşamlarını suç olmaktan çıkarıyorlar. Ülkenin bir önceki Cumhurbaşkanı 15 yaşında bir çocukla "evlenmiş", bunu dile getiren insanlara ise hakareten dava açılmıştı. Onlarca AKP'li vekil Ceza Kanunu'na aykırı bir şekilde çok eşliliği sürdürmektedir. Televizyon ekranlarından suç olmasına rağmen regl olmuş kız çocuklarının evlendirilebileceği salık veriliyor.

KAÇIŞ MÜMKÜN MÜ?

Ülkenin fotoğrafı giderek kararıyor. Tecavüzcülerin iktidarından kaçmak isteyenler bir hezeyan içinde gidebilecekleri

ülkeleri araştırıyor. Peki kaçış mümkün mü?

Öncelikle kaçış rotasındaki birkaç ülkeye göz atmak gerekirse; İsveç'te her yıl dört kadından biri tacize veya tecavüze uğruyor. Norveç'te her dört kadından biri eşinden ya da birlikte yaşadığı erkekten şiddet ya da şiddet kullanma tehdidi görüyor. İngiltere'de her yıl 85 bin kadın tecavüze uğruyor. Kanada'da her üç kadından biri cinsel olarak istismar edildiğini söylüyor. ABD ise dünyada tecavüzün en yoğun yaşandığı ülkelerden biri. Her altı kadından biri ve her 33 erkekten biri tecavüze ve tacize uğruyor. Kapitalizmin hüküm sürdüğü tüm coğrafyalarda kadına ve çocuklara yönelik şiddetin toplumsal kaynaklarına yönelik alınan tüm "önlemlere" karşın yeniden ve yeniden üremeye devam ediyor. Kaçma imkanı olmayan milyonlarca emekçinin ise gözünü ülkemizdeki olanaklara çevirmesinin zamanı geldi de geçiyor. Bu olanaklar elbette tecavüzcüleri aklayan yasa önerisi tartışılırken konuyu AYM'ye taşımaktan öte yaklaşım sergilemeyen muhalefet partilerinde bulunmuyor. Bu konuda vicdan sahibi dahi olmadıklarını kanıtlarcasına sessizliğini koruyan, gerici iktidara desteğini esirgemeyen sermaye gruplarından da elbette bir beklentisi olamaz kadınların.

Bu olanaklar, AKP iktidarı döneminde öfkesi katmerlenmiş emekçi kadınların örgütlenmesinde yatıyor. Son kişi kalsa bile aydınlanma bayrağını taşımaya karar vermiş milyonlarca emekçi kadının gücünün birleşmesinde...

YİNE MADEN, YİNE CİNAYET...

Fıtrat değil kapitalizm

GEÇEN HAFTA KAPİTALİZMİNİN VE PATRONLARIN KİRLİ YÜZÜNÜ ORTAYA KOYAN BİR MADEN FACİASI DA DAHA YAŞADIK. 16 MADENCİ SİİRT'İN ŞİRVAN İLÇESİNDE MADENDE TOPRAK ALTINDA HAYATINI KAYBETTİ. YANDAŞ VE MERKEZ MEDYA, PATRONLARIN ÇIKARLARI İÇİN AĞIZ BİRLİĞİ ETTİ. AKP CİNAYETİ YİNE FITRATA BAĞLADI.

Patronların kâr hırsına, ihmalkarlığa, denetimsizliğe 16 işçi daha kurban verildi. Siirt'in Şirvan ilçesindeki bakır madeninde meydana gelen şev kayması sonucunda, bu yazı yazıldığı sırada, 6 işçi hayatını kaybetmiş, 10 işçinin cesedine ise hâlâ ulaşılammıştı.

Ciner grubuna bağlı Park Elektrik tarafından işletilen madende meydana gelen ve 16 işçinin hayatına mal olan kaza, Soma'da Ermenek'te olduğu gibi bir kez daha kapitalizmin kirli yüzünü deşifre etti.

Şirvanlı köylüler bakır madeninde heyelanın oluştuğu yerde bir yıl önce çatlakların görüldüğünü ve yetkilileri uyarmalarına rağmen önlem alınmadığını belirtiyor. Göçüğün meydana geldiği yerde 3 ay önce de bir heyelan meydana gelmiş ve 3 işçi hafif yaralanmış. Madenin temizleme çalışmaları sırasında tam kapasiteyle üretim yapılamamış. 3 ay önce yaşanan göçük nedeniyle şirketin uğradığı zararın kapatılması için önlem alınmadan madende çalışmalara devam edildiği anlaşılıyor. Madende oluşan çatlakların üstü toprakla dolgu yapılarak kapatılmış, iş makineleriyle açılması gereken basamaklar dinamitle açılmış ve işçiler patronları Ciner'in kâr hırsı için göz göre göre ölüme gönderilmiş.

İŞÇİLER ÖZELLEŞTİRME VE TAŞERON KURBANİ

Park Elektrik'e bağlı bakır madeninde 4 taşeron şirket faaliyet yürütüyor. Son yıllarda gerçekleşen maden facialarına bakıldığında neredeyse tamamı özel maden ocaklarında yaşandı. 2010 Balıkesir Dursunbey, 2011 Elbistan, 2014'te Soma ve Ermenek. 2004 yılında madencilik yasasında yapılan değişiklikler ile madencilik sektörü piyasanın kâr hırsına bırakılmış oldu. Siirt'teki madenin sahibi olan Ciner grubunun sicili de maden cinayetlerinde kabarık. 2011

yılında Elbistan'da Ciner grubuna ait Park Teknik'in işlettiği kömür madeninde gerçekleşen facia sonrasında 9 işçinin cenazeleri hâlâ toprak altında. Bu katliama ilişkin dava sürerken Ciner grubuna ait başka bir işletmede yaşanan facia, ne iktidarın özel maden işletmelerine bir denetim getirme ihtiyacı duyduğunu ne de Ciner grubunun işletmelerinde işçi sağlığı ve güvenliği önlemleri almak gibi bir niyeti olduğunu ortaya koyuyor.

AKP ve patronlar, istikrarlı bir şekilde maden ocaklarında işçileri katletmeye devam ediyor. Soma'da 301 işçinin hayatını kaybettiği faciayla taşeron çalışmanın en acı sonuçlarından biriyle karşılaşmıştık. AKP tıpkı her seçim öncesinde yaptığı gibi Soma Katliamı sonrasında da taşeron çalışma konusunda düzenlemeler yapacağını iddia etmişti ancak aradan geçen zaman zarfında taşeron sistemi, çalışma hayatının neredeyse tümüne yayılan bir uygulama haline aldı.

AKP VE PATRONLAR ORTAK SUÇLULAR

Ciner grubuna bağlı Park Elektrik tarafından işletilen bakır madenin 2004 yılında gerçek-

leştirilen açılış törenine Başbakan Recep Tayyip Erdoğan katılmıştı. Törende konuşan Ciner Grubu Başkanı Turgay Ciner, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a "Bizim önümüzü açın başka hiçbir şey istemiyoruz" diye talepte bulunmuştu.

AKP'nin "önlerini açması" sayesinde son sürat kârlarını artırmaya ve işçileri öldürmeye devam eden işçilere mezar olan madenlerin patronu Ciner'den ise medyada hiç söz edilmiyor.

Katliamın asıl sorumlularından hiç söz edilmemesi bir yana yandaş Yeni Şafak gazetesi, katliamı "Siirt'te bakır madeni sahasında meydana gelen heyelanda bazı işçiler ile 8 kamyon ve 3 iş makinesi toprak altında" şeklinde duyurarak insan hayatına AKP zihniyetinin ve sermayenin verdiği değer ne olduğunu açıkça ortaya koydu. Ayrıca medyada olayın bir heyelan olduğu ısrarla vurgulanarak facianın bir doğal afetmiş gibi gösterilmeye çalışılması da AKP medyasının bilinçli bir tercihi oldu. Şirket yetkilisinin "toprak hareketlerini ölçmek için yerleştirdiğimiz anlık ölçüm cihazlarından hiçbir uyarı almadık" sözlerini ise köylüler yalanladı. Cihazın olay akşamı uyarı

verdiğini ileri süren köylüler, heyelanın iki gün önceki şiddetli şiddetli yağmurdan kaynaklandığını sandıklarını söyledi.

MADENCİ YAKINLARI GÖZALTINA ALINDI

Siirt Şirvan'ın Maden köyünde meydana gelen iş cinayetine ilişkin şirket tarafından görevlendirilen bir yetkilinin "Göçük, doğa şartlarından dolayı meydana geldi. Bizim yapacağımız bir şey yok. Allah'ın takdiridir" sözleri ve madeni incelemeye gelen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak köylüler tarafından protesto edildi. Albayrak'ı protesto eden 2 işçi yakını özel hareket polisleri tarafından gözaltına alındı.

Bakan Albayrak facia ile ilgili yaptığı açıklamada "Son iki haftadır bölgede yoğun bir yağış ve olaydan bir gün önce yine yoğun bir yağış olması bu noktada, doğal afet noktasında tetikleyen bir süreç mi, değil mi onu inceleme ve soruşturma ile ortaya çıkaracağız" diyerek yaşananın doğal afet olduğunu ima etmiş oldu. Bu sözleriyle, önceki maden cinayetlerini "fıtrat" ile açıklayan AKP'nin son faciayı doğal afete bağlayacağını sinyali verdi.

Trump'ın ABD'si ve çözüm

ABD'NİN BAŞINA "IRKÇI, CİNSİYETÇİ, GÖÇMEN KARŞITI, BİLİM DÜŞMANI" OLDUĞUNU GİZLEMİYEN BİRİNİN GEÇMESİ TARTIŞILMAYA DEVAM EDİYOR. BUNLAR LİBERALLER TARAFINDAN "ARIZA" GİBİ GÖRÜLSE DE, ÇOKTAN SİSTEME İÇSELLEŞMİŞ DURUMDA. IRKÇILIKTAN ARINDIRILMIŞ, AKLI VE BİLİMİ SAVUNAN, "LİBERALİZM CENNETİ" BİR ABD YOK. VAR OLAN ABD'NİN BAŞINA TRUMP'IN GEÇMESİYSE, SON DERECE NORMAL.

Donald Trump'ın ABD Başkanı seçilmesiyle birlikte, ABD'nin başına "ırkçı, cinsiyetçi, göçmen karşıtı, bilim düşmanı" olduğunu gizlemeyen bir ismin geçmesi tartışılmaya devam ediyor. Üstelik Trump, alışıldık ABD ekonomi politikasının aksine korumacı ekonomiden yanaydı, serbest ticarete karşıydı. Trump'ın dış politikaya yaklaşımı da, ABD Başkanı Barack Obama'nın politikalarına "zıtlığıyla" tartışma yarattı.

Fakat Trump ne istiyor, içeride ve dışarıda ne yapmayı planlıyor?

ABD NASIL BİR ÜLKE?

Trump'ın görüşlerine ve kişiliğine verilen tepkilere karşın, ABD zaten öyle bir ülke. Her yıl büyük kısmı azınlıklardan olmak üzere binin üzerinde insanın polis tarafından öldürüldüğü ABD'de, kadınlar erkeklere göre daha az ücret alabiliyor, daha kötü koşullarda yaşıyor. Tüm dünyada serbest ticareti yaymaya çalışan ABD, Global Trade Alert'e göre 2008 krizinin ardından halihazırda 800 kadar korumacı önlemi devreye koymuş durumda ve dünyanın en korumacı ekonomisi.

Bilim düşmanlığının çok yaygın olduğu ABD'de, bilime harcanan paranın, geri dönüşü yoksa "boşa gitmiş" olduğu, üniversitelerin piyasa mantığıyla yönetilmesi gerektiği kolayca savunulabiliyor. ABD'de öğrenci

borçlarının 1.3 trilyon dolara ulaştığı düşünüldüğünde, piyasa mantığının üniversiteler ve bilime ne kadar sızdığı açıkça görülüyor.

Her ne kadar saydığımız sorunlar liberaller tarafından "arıza" gibi görülse de, bunların tümü ve daha fazlası sisteme içselleşmiş durumda. Irkçılıktan arındırılmış, akli ve bilimi savunan, "liberalizm cenneti" bir ABD yok. Var olan ABD'nin başına Trump'ın geçmesiyle, son derece normal.

TRUMP VE ABD EKONOMİSİ

Donald Trump, istihdamı arttırmak için korumacı politikalar izleyeceğini, ticaret anlaşmalarına karşı olduğunu, "ABD'li işçilerin adına savaşacağını" söylese de, Trump'ın ekonomi politikası işçiler için felaket anlamına geliyor. Zenginlerden alınan vergiyi azaltacağını söyleyen Trump, yüksek asgari ücrete de karşı. Üstelik bunu ABD'nin alışıldık liberal yalanlarıyla yapıyor. Asgari ücretin işsizliği arttıracağını, zenginlerden vergi almanınca uzun vadede büyümeyi azaltarak, yoksullara da zarar vereceğini iddia ediyor. "Çin, Dünya Ticaret Örgütü'ne girdiğinden beri ABD'de 50 bin fabrika kapandı" diyen Trump, işçileri değil, fabrika sahiplerini düşünenek konuşuyor, onlara sesleniyor.

Sürekli ABD'de yoksulluğun ne kadar yaygın olduğundan

bahseden Trump, insan aklıyla alay ederek, yoksulluğun sebebinin ABD'de zaten çok kısıtlı olan sosyal harcamalar olduğunu öne sürüyor. Trump'a göre sosyal harcamalar ABD'nin "büyümesini engelliyor", bu yüzden insanlar "gerçek işlere" sahip olamıyor. Donald Trump, ABD'li çalışanların, kendi evlerine ve arabalarına sahip oldukları, geçim sıkıntılarının olmadığı, işsizliğin sona erdiği, olmayan bir "Amerikan rüyası"ni yeniden yaratmaya çalışıyor.

TRUMP VE DIŞ POLİTİKA

Obama döneminde "küstürülen" kimi unsurları yanına çekmeyi amaçlayan Trump, İran'la yapılan nükleer anlaşmasına karşı çıkmış, Rusya'yla yakınlaşma işaretleri vermiş, Ortadoğu'da önceliğin IŞİD'le savaşmaya verilmesi gerektiğini, cihatçıların silahlandırılmasının yanlış olduğunu söylemişti.

ABD içerisindeki kimi eğilimlere seslenerek dış politikasını şekillendiren Trump, Çin konusunda da bu eğilimler doğrultusunda sert açıklamalar yaparak, askeri kuşatma uygulanmaya çalışılan Çin'e iktisadi yaptırımlar uygulayacağını söylüyor. Çin'in ticaret politikasını Dünya Ticaret Örgütü'ne "şikayet edeceğini" söyleyen Trump, küresel ısınma için "Çin yalanı" diyerek, Çin'i ABD'nin "ticaret sırlarını çalmakla" suçluyor. ABD'de alışık Rusya düşmanlığının yerine Çin'i koymayı planlıyor gibi görünüyor.

NATO'nun mevcut haline karşı bir tutum içinde olan Trump, sözlerini ne kadar tutacağı bilinmese de, NATO üyesi ülkelerin, üzerlerine düşenden çok daha az askeri harcama yaptıklarını belirterek, Avrupa'nın NATO'nun "parasını ödemesini" istiyor. İngiltere'nin AB'den ayrılmasıyla birlikte, esasında 2008 krizinden beri tartışmalı olan Avrupa'nın

süzlükleri

geleceği yeniden masaya yatırılırken, Trump Avrupa'nın güvenliğinin, artık ABD'nin "iç güvenlik meselesi" olmaktan çıkabileceğini gösteriyor. Rusya'ya uygulanan yaptırımlarda, AB içinden çıkan çatlak sesler, Çin'in Asya Altyapı Kalkınma Bankası'na ABD itirazlarına rağmen katılan ABD müttefiki Avrupa ülkeleri ve Volkswagen krizi, nasıl sonlanacağı bilinemese de yaşanabilecek AB-ABD kırılmasına dair kimi ipuçları vermişti.

Benzer kırılmalar Ortadoğu'da da yaşandı. Suriye'de IŞİD ve Suriye Cumhurbaşkanı Beşar Esad yönetimine yaklaşım farklılıkları, Obama'nın İran politikası ve yarattığı tartışmalar, yine Obama döneminde tartışılmalı hale gelen Suudi Arabistan ve İsrail ile kurulacak ilişki Trump döneminde kimi "kopuşların" yaşanabileceğini gösteriyor. Örneğin, İsraili bakanların, Trump seçildikten sonra "Filistin

meselesinde iki devletli çözüm dönemi bitmiştir" demeleri, hemen ardından İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun bakanlarına Trump açıklaması yapmayı yasaklaması, yaşanacak tartışmaların örneklerini sunuyor.

İFLAS EDEN LIBERALİZM VE KURTARICILARI

Trump'ın seçilmesi, ABD liberalizminin, dolayısıyla küresel liberalizmin iflasına işaret ediyor. ABD'nin "özgürlükçü" ve "demokrat" söylemleri, Obama döneminde sistematik hale geldiği ortada olan polis cinayetleri, Wikileaks ve benzer oluşumlara yapılan müdahaleler, CIA'in işkencelerine dair raporlar, Libya

ve Suriye'ye yapılan müdahalelerle Ortadoğu'da desteklenen "ılımlı" örgütlerin "radikalleşmesi" gibi gelişmelerle iyice sekteye uğramıştı. Tüm bunların merkezine yerleştirilebilecek, ABD siyasi sisteminin çürümüşlüğü'nün vücut bulmuş hali olan Hillary Clinton da seçimlerde küresel liberalizmin adayı olarak kendisine yer bulmuştu.

Arkasına ABD'nin geleneksel sermayesini, bankaları, ana akım medyayı, hem Demokrat Parti'nin hem de Cumhuriyetçi Parti'nin önemli isimlerini alan Clinton, kurduğu bu koalisyonla, yanına ABD'de liberalizmin "doğal müttefikleri" kabul edilen

azınlıkları, feministleri, Trump ile kendisini bağdaştıramayacak emekçileri de çekmeye çalıştı. Fakat seçim sürecinde Bernie Sanders'ın herkesin gözü önünde yapılan hilelerle yenilmesi, sonrasında Wikileaks sızıntılarıyla bu durumun resmîyet kazanması, Clinton'a karşı açılan FBI soruşturması gibi olaylarla yükselen Clinton düşmanlığı, liberalizmin yenilgisine giden yolu açtı. Geriye seçim sonrasında ana akım medyada yankılanan "Sanders'ı aday yapsaydık seçim kaybedilmezdi" çığlıkları kaldı.

Seçimlerin ardından Trump'ın temsilcisi haline geldiği "aşırı" sağ güç kazanırken, İngiltere'de AB karşıtları, Fransa'da Ulusal Cephe, Avusturya'da Avusturya Özgürlük Partisi gibi taraflarla temsil edilen bu yeni sağ, kendisini liberalizmin karşısında konumlandırdı. Liberalizmin temsiliyetini ise, tarihin bir tuhaflığıyla Almanya Şansölyesi Angela Merkel ve Almanya Dışişleri Bakanı Frank-Walter Steinmeier üstlendi.

ABD'NİN GELECEĞİ VE SINIF

ABD'de liberalizm-"aşırı" sağ karşıtlığının ötesinde görülense; polis şiddetine karşı örgütlenmeye girişen, ancak başka alanlara da yayılan Black Lives Matter (Siyahların Hayatı Önemlidir) benzeri oluşumlar, asgari ücret talebiyle yola çıkan, fakat kimi yerlerde kapsamı genişleyen bazı hareketler, Dakota'ya yapılacak boru hattına direniş ve ABD'de uzun süredir benzeri görülmeyen, Demokrat Parti tarafından da kapsanamayan kimi toplumsal hareketlilikler.

Başkanlık seçimlerine katılan Sosyalizm ve Kurtuluş Partisi'nin oyunu 4 yılda 2 binden 60 bine çıkartması, üstelik bunu seçimlere katılımın masrafının çok yüksek olması sebebiyle yalnızca 8 eyalette seçime girebilerek yapması, kimi olanakların oluştuğunu gösteriyor. Demokrat Parti'nin ve liberalizmin temsil becerisini kaybetmesiyle, mücadele zemini ABD'de onlarca yıl sonra ilk kez yeniden sınıf mücadelesine kaydırılabilir.

■ Tulga Buğra Işık

KEMAL OKUYAN

'SÜPER' DEVLETLER, 'SÜPER' KAHRAMANLAR, 'SÜPER' AKILLAR ÇAĞINDA

Devrimci olmadan komünist olmak... Zor biraz ama Sovyet sosyalizminin Stalin sonrasındaki önde gelen kadrolarını tanımlarken yıllar önce kullandığım bu ifadenin geçerliliğinden artık kuşku duymuyorum.

Raul Castro'nun yaşamına ilişkin bir solukta okuduğum kitap için çeviri yapan ve Celil Denктаş ve Yazılama Yayınevi'ne ne kadar teşekkür etsem az. Sovyetler Birliği'nde hem dışişleri bakanlığında hem de istihbarat örgütünde çalışmış olan yazarın kimi düşüncelerine katılmasam da o da bu kutlama faslının aslan payını kapıyor; son derece içten, iyi çalışılmış ve zaman zaman şaşırtıcı derecede isabetli saptamaların yer aldığı bir kitapla çıkmış karşımıza.

Okuyun pişman olmazsınız!

Kitabı tanıtmak değil ama, bir eleştiri yazısı da değil bu. Sadece baştaki ifadeye geri döneceğim; devrimciliğin ne zaman ve nasıl erozyona uğrayabildiği sorusuna yanıt arayacağım.

Konunun kitap ile ilişkisi şu: Yazar ve Raul henüz 20'li yaşlarında iki gençken İtalya'dan Meksika'ya giden bir gemide tanışıyorlar. Nikolay S. Leonov çiçeği burnunda bir dışişleri görevlisi, Raul ise uluslararası gençlik toplantısından dönmekte olan genç bir komünist. Küba devrimine henüz 5-6 yıl var.

Peki mesele ne? Mesele koskoca Sovyetler Birliği'nin, birkaç yıl sonra bir anda bütün dünyanın konuşmaya başladığı 26 Temmuz Hareketi hakkında doğru dürüst bilgisinin olmaması, Küba Devrimi zaferin eşigindeyken KGB'nin bu genç diplomatın Raul'la arkadaşlığını hatırlaması, onu Küba ile ilişkilerin gelişmesi için yardıma çağırması, dahası, Çekoslovakya'yı ziyaret eden Küba heyetini Moskova'ya davet etmek isteyen Sovyetler Birliği Komünist

Partisi liderliğinin Nikolay'a "sosyalist" Çekoslovak istihbaratının haberi olmaksızın Kübalılarla temasa geçmesini talep etmesi...

Küba'da devrimciler iktidara geliyor, ABD'nin onlarla ilişkisi Sovyetler Birliği'nden çok daha fazla! Küba Devrimi'nin özgünlükleri bu tuhafılığı tek başına açıklamıyor.

Tarihte "öznel" faktöre böylesi bir rol düşer her zaman ama Sovyetler Birliği ile Küba arasındaki ilişkilerin kurulması ve gelişmesinin öyküsünü okuyunca insan düşünmeden edemiyor: Başka ülkelere bu kadar kayıtsız kalan bir "yönetim"in içeride devrimciliğini koruması nasıl mümkün olacak ki?

"Kayıtsız" derken haksızlık etmeyelim, Sovyetler Birliği, karar verdikten sonra dünyada birçok devrimci, bağımsızlıkçı hareketi açık destek vermekte tereddüt etmedi. Ancak devrimcilik uyanık olmayı gerektirir. ABD'nin arka bahçesindeki huzursuzluğu ve bu huzursuzluğun akacağı devrimci mecraları öngörmeyecekseniz o kadar hacimli bir istihbarat örgütünü neden besliyorsunuz? Sosyalist bir ülke istihbarat yalnızca düşmanı takip etmek için değil, dostlarını tayin etmek için de

kullanılmak zorunda.

Üstelik öğreniyoruz ki, Raul Budapeşte'deki gençlik toplantısındaki en parlak konuşmalardan birini yapıyor! İnsan kimdir bu, nereden çıktı diye sormaz mı? Nitekim birkaç ay sonra Raul, Moncada Kışlası'nı basan ekibin içinde yer alıyor

Sovyet yönetiminin Küba ile ilişkilerde bir yandan "verici" ve "dayanımcı" ama öte yandan devrimci bir perspektiften yoksun tarzına başka örnekler de var.

Hele hele bir Gromiko tasviri var ki, of ki of.

Daha önce anılarında Marilyn Mon-

“ HAYATI HIÇBİR ZAMAN MUTLAK GÜÇLER, SÜPER BİREYLER, TIKIR TIKIR İŞLEYEN DEVLETLER BELİRLEMİYOR. HAYAT, SON TAHLİLDE EMEK VE SERMAYE OLARAK SAF TUTAN İKİ TEMEL KUVVETİN BİRBİRLERİYLE GİRİŞTİĞİ MÜCADELE TARAFINDAN ŞEKİLLENİYOR. BU MÜCADELENİN İKİ TARAFINDA DA "OLAĞANÜSTÜ GÜÇLER" YOK; BU ALGI BAŞTAN YENİLGİ ANLAMINA GELİYOR.

DEVRİMCİ OLMAK

roe'yu bir resepsiyonda gördüğü için sevindirik olmasına kafaya takmıştım, meğer Gromiko dünya meseleleri ile değil de UFO'larla daha çok ilgiliymiş!

Sovyetler Birliği'nin "efsane" dışişleri bakanının (bazı açılardan bu sıfatı hak edecek kadar yetenekliydi) o görevi taşralı kafasıyla yürüttüğü anlaşılıyor.

Neden oluyor bunlar?

Brejnev dahil o dönem Sovyet yöneticilerinin komünist olmadıkları söylenemez. Ama devrimci değiller. Sosyalist kuruluşun belli bir noktasında sosyalizmin nesnelliğine teslim olmuş, daha iyisi

için, daha fazlası için mücadele etme alışkanlıklarını yitirmişler. Böyle yaptıklarında mevcudu da yitirecekleri gerçeğini unutmşlar.

Yitirdiler de...

Oysa devrimcilik kanaatkarlık ve ortalamacılıktan nefret etmektir. Maceracılık, ham-temelsiz hayallere kapılmaktan söz etmiyorum. Ancak ABD'nin başını çektiği emperyalist sistem gücünü korurken, kapitalizm dünyanın önemli bölümünde hüküm sürerken nasıl kanaatkar olabilirsiniz ki?

Devrimcilik başka nedir?

Merak duymaktır. Küba Devrimi'nde öne çıkan üç kişi; Fidel, Raul, Che çok okuyor, çok soruyor, çok tartışıyor, çok hızlı iletişime geçiyor. Bu özellikleri olmasaydı, o kadar erken yaşta, altına girdikleri sorumlulukları

yüzlerine gözlerine bulaştırırlardı.

Çok okuyan, çok soran, çok tartışan, kolay iletişime geçen insanları bekleyen tehlike oradan oraya sürüklenmeleridir. Devrimci, sabitlerini yani değerlerini sağlama alıp, onları her durumda muhafaza edendir. Küba'da devrimin başkomutanı Fidel mücadeleye komünist olarak başlamadı, Küba Devrimi de sosyalist karaktere sonradan kavuştu. Bu dönüşümle ilgili hep zorunluluktan söz edilir. Doğrudur, biraz da ABD'nin tavrıdır Fidel'i ve devrimi radikalleştirir. Ancak en az bu "dış" kuvvet kadar devrimin liderliğinin değişmez ilkeleri ve gelişkin ahlaki Küba'yı sosyalizm yoluna sokmuştur.

Şimdi...

Devrimciliğin karşı tarafın gücüne değil zayıf noktalarına odaklanmak olduğunu da sık sık tekrar ederiz. Evet, kapitalistler dünya ölçeğinde egemenliklerini sürdürülebilmek için devasa mekanizmalar kurup muazzam kaynaklar seferber ediyor; emekçilerin uyanışını, kendi kaderlerini ellerine almasını engellemek için sürekli önlem alıyor.

Ancak bütün bunları iki nedenle abartmamak gerekiyor. Birincisi kapitalizm kriz üreten, rasyonel olmayan bir sistem; burada makinenin dağıl-

masını engellemeye çalışan "üst akıl" olur ama bu aynı zamanda bir kıt akıldır. İkincisi burjuva diktatörlüğü kritik noktalarda belki yetenekli ama kötücül, ilkesiz ve temel motivasyonu "para" ve "makam" olan kadrolara mahkumdur. Cılayı kazıdığınızda büyük lafların, yüksek tepelerin "küçük" insanlar tarafından işgal edildiğini gösteren sayısız örnek vardır tarihte.

Öyle aşılmaz, yenilmez, yenilmez bir güç yok. Temel sorun zaten bu: Yıllar geçtikçe milyarlarca kişi böyle bir algıya kavuştu: Mevcut dünya düzeni değişmez!

Kübalı devrimciler bu algıdan uzak durdu, o dönem bu çok daha kolay olsa da, bunu bir erdem olarak görmek gerek.

Hayatı hiçbir zaman mutlak güçler, süper bireyler, tıkr tıkr işleyen devletler belirlemiyor. Hayat, son tahlilde emek ve sermaye olarak saf tutan iki temel kuvvetin birbirleriyle giriştiği mücadele tarafından şekilleniyor. Bu mücadelenin iki tarafında da "olağanüstü güçler" yok; bu algı baştan yenilgi anlamına geliyor.

Belki de bugün devrimciliğin ilk koşulu bunu kavramak.

Küba Devrimi gerçekleştiğinde dünyanın kutuplarını temsil eden iki süper gücün ikisi birden yanıldı! CIA "merak edecek bir şey yok, Castro ile çalışabiliriz" noktasındaydı; SSCB ise "kim bunlar yahu" kuşkusıyla soğuk duruyordu. Kazık yiyen ABD oldu, Sovyetlerin ise deyim yerindeyse başına talih kuşu konmuştu.

Emperyalistler artık ders çıkarıyor.

Öyle mi?

Dünyaya şöyle bir bakın; kapitalizm yerlerde sürünüyor ve alabildiğine çaresiz. Tek silahı halkları "yenilmez" olduğuna ikna etmiş olmak!

Devrimciler o çaresizliğin sınırları içinde çözüm aradıkça "yenilmez"lik fikri iyice yerleşiyor. Oysa hayat sanıldandan daha sade...

Evet, siz Nikolay Leonov'u okuyun derim.

ÇOK OKUYAN,
ÇOK SORAN, ÇOK
TARTIŞAN, KOLAY İLETİŞİME
GEÇEN İNSANLARI BEKLEYEN
TEHLİKE ORADAN ORAYA
SÜRÜKLENMELERİDİR. DEVRİMCİ,
SABİTLERİNİ YANİ DEĞERLERİNİ
SAĞLAMA ALIP, ONLARI HER
DURUMDA MUHAFAZA
EDENDİR.

ŞİDDET SARMALINDA KADINLAR

Peki biz şimdi, kimi alt

KADINLARI ÇARESİZLEŞTİREN, YALNIZLAŞTIRAN, NESNELEŞTİREN, YAŞAMA YABANCILAŞTIRAN ESASI PÜSKÜRTMEK ZORUNDAYIZ. BUNU BECEREMEZSEK, ZORBALIK KARŞISINDA YAKARANLARDAN ÖTE OLMAYACAK, ZAMAN ZAMAN YÜKSELEN SESİMİZİN, YATIŞTIRICI ETKİSİYLE SAKİNLEŞECEĞİZ. OYSA KOÇ'UN, DOĞAN'IN, ÇALIK'IN, ERDOĞAN'IN GÖLGESİNDE ÇEKİLEN TETİĞE KARŞI, YATIŞMAMIZ DEĞİL KALKIŞMAMIZ GEREKMİYOR MU?

Takvimler 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nü giderken, AKP vazgeçilmez silahlarından birini cepheye sürmekte tereddüt etmedi. Geçtiğimiz Perşembe gecesi Türkiye, "istismar yasası" olarak nitelenebilecek bir yasa önergesiyle sarsıldı. Okuduğunuz dergi yayına girdiğinde AKP, yükselen şiddetli tepkiyle "şimdilik" uğraşmaya lüzum görmemiş olacak ki, önerge komisyona geri çekildi.

Yasa tanımazlık, insan haklarına dönük umursamazlık AKP'nin davranış normlarının temeli, kadın düşmanlığı ve cinsiyete dayalı şiddetin kurumsallaştırılması da bu temelin aksesuarı değil, yapı taşı.

AKP'li yılların Türkiye'de kadını sıkıştırdığı köşe, görme yetisi yitmemiş her gözün malumu. Kadınlar öldürüldü, kadınlara tecavüz edildi, kız çocukları zorla evlendirildi. Kadınların emeklerine el kondu, iş yaşamından el ve kelimenin tam anlamıyla eteklerini çeksinler istendi, bunun için yasalar çıkarıldı. Öyle ki işçi sınıfını bir bütün olarak hedef alan esnek çalışma, kadınların gereksindiği yasal hakmış gibi, açıkça kadınlar alet ve mağdur edilerek sınıfın gündemine sokuldu.

Bu arada bir yerlerde şiddete karşı kamu spotları çekildi, geçtiğimiz aylarda hayatını kaybeden "dünya görmüş" burjuvamız Mustafa Koç, eşi Caroline Koç'un da katıldığı bir toplantıda İş'te Eşitlik Bildirgesi'ne imza attı, dönemin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Aysenur İslam da aynı buluşmada yerini aldı.

Peki, beceriksiz kamu spotları ve Aysenur İslam bir yana, çok sayıda yabancı dili aksansız konuşan, nazik ve derin halleriyle

Caroline Koç öbür yana mıydı? İlk ikisi AKP popülizmi, Caroline Hanım ise ciddi ve niyetinde samimi olan mıydı? Bir kadın öldürüldüğünde, işsiz bırakıldığında, çaresizleştirildiğinde ve çaresizleştikçe şiddetin türlü çeşidine mahkûm edildiğinde, hangisinin içi daha çok cız ediyordu? Yoksa etmiyor muydu?

AKP POPÜLİST DE, CAROLİNE HANIM NAZİK Mİ?

2005 yılında, Caroline Hanım'a ait İzmir Basma Sanayi Fabrikası rekabet koşulları gerekçe gösterilerek kapatılmış, çoğu kadın 300 işçi işsiz kalmış ve kıdem alacaklarının yalnızca yüzde 60'ının ödeneceği kendilerine tebliğ edilmişti. İşçiler hukuki yollara başvurmuş ancak yerel mahkeme ve Yargıtay, Caroline Hanım'ın fabrika için çıkarttığı "müflis" kararını tanımıştı. Ciddi, derin ve nazik Caroline Hanım, aynı vakitlerde Etiler'deki Harmlique adlı mağazasında ipek çarşafı, nakışlı havluları akıl almaz paralara satarken, hiç de iflas etmiş gibi görünmüyordu.

Bilmiyoruz işini kaybeden kadınlardan kaçınıcı hemen iş bulabildi. Bilmiyoruz, belki bu kadınların bazıları, kendilerine şiddet uygulayan eşlerinden ayrılıp başka bir yaşam kurmayı belki baskı görmeye dayanamadıkları baba eviyle vedalaşmayı planlıyorlardı. Caroline Hanım iflas edip kendilerine ödeyeceği kıdem tazminatı parasını denkleştiremeyinceye dek...

Bir başka hikaye de yine 2005 yılında Koç Holding bünyesine katılan Yapı Kredi Bankası'ndan- dı. Kredi kartı satışında çalışan bir kadın işçiyi sorumlusu şöyle diyordu; "Bazı şeylerden taviz vermen gerekiyor, ne demek istediğimi anladın, sonuçta bayansın".

Taciz mi demiştiniz? Nazik ve dünya görmüş burjuvaların dünyasında da eksik olmuyordu. Gayrimeşru kazanç kapısı bankacılık sektöründe, kadına dönük gayrimeşru bir tutum geliştirmekten çekinmiyorlardı.

Gelelim DİSK/Gıda-İş'e üye oldukları için işten atılan 52 işçiyi. Gezi eylemleri sırasında Divan Otel'i eylemcilere açtığı

için göklere çıkarılan Koç Grubu, otelin önünde eylem yapan Divan işçilerinin yüzüne bakmamıştı. İşçilerden biri, "Çocuğunu emzirmek zorunda olan bir kadın işçimiz bile işten çıkarılma tehdidi ile fazla mesaiye bırakılıyor" demişti. Belli ki Koç Grubu da, AKP gibi düşünüyordu; kadın emzirecekse, emzirirken patronun kârından kâr gidecekse, çalışmayacaktı. AKP'li 2003-2013 yıllarında yüzde 683 büyüyen, 10 yıllık kârı 13,4 milyar olan şirket, hükümetle hemfikir olmanın hakkını elbette verecekti.

Tesadüf değildir, aynı tarih aralığında ülkede, kontrolden çıkmaya yeltenen ve denetim altına alınmaya çalışılan 4 bin 819 kadın, ayrımı silikleşen devlet ve patronların huzurlu gölgesinde, erkekler tarafından öldürülmüştü. Silahı ateşleyen kocalar, sevgililer, eski partnerlerdi belki ama öncesinde tüm bu kadınlar; işyerinde tacizle, annelik ve iş yaşamı arasında tercihe zorlanmakla, istismarı gizleme yükümlülüğüyle örselenmiş, güçsüz bırakılmıştı. Binlerce kadının faili, kırık kalpli yahut öfkesini kontrol edemeyen erkekler olamazdı.

Şimdi biz, tetikçileri yetiştiren, pırpışlayan, hatta onlara özgü yasalar çıkaran; kadınları güçsüz, örgütsüz, zayıf bırakanları görmüyorsak, yarım gören duyarlı tedirginlerden ne kadar ötedeyiz?

Yine biz, pantolon giydiği için kırbaç cezası alan Sudanlı kadınlara desteğe giden Vuslat Doğan Sabancı'ya baktığımızda, aşularını yaptırıp Afrika'ya uçan bir kadın dostu mu göreceğiz; yüzlerce basın emekçisi kadını bir çarpıda kapı önüne koyan acımasız bir patron mu? Kadınlara kefilsiz kredi vermekle övünen "Biz kadınlara kefiliz" diyen TEB'in, 4

Küçük bir hatırlatma...

25 Kasım 1960 tarihinde Dominik Cumhuriyeti'nde 3 kız kardeş, Patria, Minerva ve Maria Terasa Mirabal, Trujillo diktatörlüğü askerlerince tecavüz edilerek katledildi.

Trujillo, diktatörlüğe karşı Clandestine hareketinin kurucuları ve kadroları olan kardeşlerden korkusunu; "Ülkedeki en büyük iki tehlike; Kilise ve Mirabal kardeşlerdir" sözleriyle ifade etmiştir. Miraballerin öldürülmeleri, Dominik'te büyük bir tepki uyandırmış, güçlenen direnişin ardından 1 yıl içinde diktatörlük devrilmiştir.

Mirabal kardeşlerin ölüm yıldönümü, 1981'de Bogota'da bulunan Latin Amerikalı ve Karayipli Kadınlar Kongresi'nde "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü" olarak ilan edilmiştir. Karar, 1999 yılında Birleşmiş Milletler tarafından da kabul görmüştür.

edeceğiz?

yıllık kadın çalışanını kıdem tazminatını vermemek için istifayı zorlamasını bilmezden gelecek, TEB'in renkli reklamının fonunda tatlı tatlı çalan müziği Youtube'da aramaya mı yelteneceğiz?

Kadınları çaresizleştiren, yalnızlaştıran, nesneleştiren, yaşama yabancılaştıran esası püskürtmek zorundayız. Beceremezsek, zorbalık karşısında yakaranlardan öte olmayacak, yükselen sesimizin, yatıştırıcı etkisiyle sakinleşeceğiz. Oysa Koç'un, Doğan'ın, Çalık'ın, Erdoğan'ın gölgesinde çekilen tetiğe karşı, yatışmamız değil kalkışmamız gerekiyor mu?

ABD VE RUSYA'DA KADINLAR YAŞAYABİLİYOR MU?

Kadınların yaşam hakkı, dünyada da pek umut vaat etmiyor. Eşitlik ve özgürlük mücadelesi çelimsizleştiğinden bu yana, tüm dünyada kadınlar daha çok ölüyor, daha fazla istismar ediliyor, çalışma yaşamından daha fazla dışlanıyor, ekonomik şiddetin ezici kuvvetini daha çok hissediyor.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in at üstündeki fotoğraflarını anımsarsınız. Sosyalizmin Rusyası gözünüzün önünden kozmonot gysileri içinde bir

Tereşkova, bale dersindeki kız çocuklarının fotoğrafları ile geçiyorsa, acımasız tekellerin Rusyası at üstünde, şiddetli ve yarı çıplak erkekliğiyle Putin, alçak bir pazarın nesnesi yapılan kadınların fotoğraflarıyla geçmiyor mu?

90'ların başından bu yana Rusya'daki işsizlerin üçte ikisi kadınlardan oluşuyor. Kadınlar erkeklerden yüzde 33 ila 50 arası daha az ücretlendiriliyor. Sosyalizmin henüz ilk kararnamelemleri ile çözdüğü eşit işe eşit ücret kazanımı geride kalalı, uzun yıllar oldu. Her gün 36 bin kadın partnerleri tarafından şiddet görüyor. Evli kadınların yüzde 50'si eşleri tarafından fiziksel şiddet gördüğünü, yüzde 23'ü eşlerinin tecavüzüne maruz kaldığını belirtiyor. Yapılan bir ankete göre, katılımcıların yüzde 70'i 'evlilikte tecavüz olmaz' diye düşünüyor. Sığınma evlerine başvuran kadınların burada kalma süreleri 2 ayla sınırlı. Sığınma evi müdürü Natalia Pazdnikova*; "Onlara yasalar çevresinde yardım eder psikolojik destek sağlarız, sonrasında ne yapacağını belirlemek kadının sorumluluğunda" diyor. Görüldüğü üzere, kapitalist Rusya'da şiddet mağduru bir kadın, 2 ay içinde kendini toparlasa ve başının çaresine baksa iyi oluyor.

Bir Rus milletvekili; "Hor-

monlarıyla yönetilen bir erkek, gerçek bir lider ve savaşçıyken, kadın liderler istisnadır. Erkekler iyi yöneticilerdir, bu onların doğasıdır. Kadınlar ise yardımcıdır"*** diyor. Kapitalist Rusya'nın politik figürleri, Tereşkova'nın, faşizme karşı savaşan kadınların anısının üzerine basmaktan çekinmiyor. Aynı Rusya'da her yıl 14 bin kadın öldürülüyor.

ABD'de kadınların durumunun farklı olmadığı da bir giz değil. Başkanlık seçimlerinde, piyesin kaybeden oyuncusu Hillary Clinton oldu. Bilindiği üzere Clinton, kadın düşmanı Donald Trump'a karşı, kadın hakları savunucusu ilan edilmiş, eşit ücret politikasının Hollywood'daki pek çok temsilcisi tarafından desteklenmişti. Tuhaf olan, ABD'li kadın hakları savunucularının aynı anda IŞİD'in hedefi Ezidi kadınlara gösterdiği büyük alanın, Clinton alkışçılığıyla yan yana durmasıydı. Kadına dönük şiddetten rahatsız lakin ayakları yerden kesik dünyadaysa, Clinton ne Ortadoğu'da dökülen kanın sorumlusu ne Ezidi kadınları köleleştiren İslamcılarının müsebbibiydi. Sanki işçi kadınların doğum, evlat edinme ya da ciddi

hastalığı olan yakınlarına bakma izninin ücretlendirilmediği ABD, Clinton'ın değil, kimliği belirsiz kötülerin ABD'siydi.

Clinton'un kazandığı eyaletlerden biri olan Kaliforniya'da, her 56 dakikada bir, bir kadına tecavüz ediliyor; her gün en az 3 kadının öldürüldüğü ülkede, cinayetlerin yüzde 10'undan fazlası ise, Trump'ın kazandığı eyalet Teksas'ta işleniyor. Açıkça görülüyor olmalı, dünya halklarına yoksulluk ve savaş taşıyan ABD, kendi kadınlarına da ne Trump ne de mazide kalan figür Clinton'ın varlığında yaşam sunabiliyor.

Türkiye'de tekmeler bir toplu taşıma aracında işinden dönen kadına atılıyorsa, ABD'de siyahi bir emekçi kadın polis kurşununa hedef oluyor, sosyalizm mirasıyla büyüyen bir Rus emekçi kadın, ahlaki batması gerekenlerin diline pelesenk ediliyor.

Kapitalizmin bunalımı, karmaşası, günden güne biçimsizleştirdiği, çürüttüğü dünya, kadınları yaşatmıyor.

Peki biz şimdi kimi suçlayacak, kimin ayaklarının altındaki kaideyi yıkacak, başının üstündeki haleyi yok edeceğiz?

* (<http://www.bbc.com/news/world-europe-21474931>)

** http://www.omct.org/files/2004/07/2409/eng_2003_08_russia.pdf

Güney Kore 9. Piyade Tugayına bağlı askerler Vietnam'da.

Güney Kore'nin ilk Cumhurbaşkanı Syngman Rhee ve ABD Generali MacArthur

'Asya kaplanları' ve işçi sınıfı

"KAPLANLAR"DA AYIRT EDİCİ ÖZELLİK İHRACATA DAYALI KURULAN EKONOMİLERDE ÖZEL SEKTÖRE KAMU KAYNAKLARININ KURALSIZCA TAHSİS EDİLMESİ, FİRMALARDAN ÇOK AZ VERGİ ALINMASI, DERİN BİR SÖMÜRÜNÜN YANI SIRA OTORİTER BİR SİYASİ YAPININ İŞÇİ SINIFI HAREKETİNİN BASKI ALTINA ALINMASI.

ABD emperyalizminin ekonomik bir çıkmaz içinde olduğu hep söyleniyor. Yeni seçilen ABD Başkanının gündemlerinden belki de en önemlisi ABD ekonomisi olacak. Bu konuda yapılan değerlendirmelerde sürekli olarak Çin ekonomisine vurgu yapılırsa da, bize unutturulmaya çalışılan bir terimi hatırlayıp, geçmişte büyük bir övgüyle "Asya kaplanları" olarak da nitelenen ekonomilere biraz daha yakından ama farklı bir gözle, işçi sınıfının gözünden bakmakta fayda var.

KİMDİR BU "KAPLANLAR"?

Aslında bu ülkelere kendi dillerinde yapılan tanımlama "Asya'nın dört küçük ejderhası" şeklinde. Bunlar Güney Kore, Tayvan, Hong Kong ve Singapur. Bu ülkelerin ortak özelliği görece hızlı bir sanayi hamlesi yapmış olmaları ve ileri teknoloji gerektiren alanlarda başarı göstermeleri. Son dönemde özellikle Hong Kong ve Singapur finans merkezi olmalarıyla öne çıkarken, Güney Kore ve Tayvan bilgi teknolojileri alanındaki üretimleriyle biliniyorlar. "Kapanlar"da ayırt edici özellik ihracata dayalı kurulan ekonomilerde özel sektöre kamu kaynaklarının sonuna kadar kuralsızca tahsis edilmesi, firmalardan çok az vergi alınması, derin bir sömürünün yanı sıra otoriter bir siyasi yapının var olması ve buradan hareketle işçi sınıfı hareketinin baskı altına alınması.

Sürekli olarak başarı hikaye-

riyle anılan bu ülkelerde yaşananlar ortada olmasına rağmen ezilen emekçilerin ve işçi sınıfı hareketinin tarihi yeniden ve yeniden anlatılmayı hak ediyor. Ancak bu gerçekliğin hatırlanmasıyla önümüze umutla bakabiliriz.

Bugün Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti olarak bilinen Kuzey Kore ile birleşmesini istedikleri için Güney Kore'de eylem yapan öğrencilerin, komünistlerin, işçilerin ABD Silahlı Kuvvetlerinin desteğiyle Güney Koreli askerler tarafından öldürüldüğünü kaç kişi biliyor? Jeju Olayı olarak da bilinen olaylar sırasında Kuzey Kore ile birleşmek istediklerini dile getiren Güney Kore İşçi Partisi başta olmak üzere emekçi halktan 30 bin kişi 1948 yılında katledilmişti.

Markalarını ve teknik özelliklerini ezberlediğimiz Hyundai, LG, Samsung gibi Güney Koreli üreticilerin üretimlerini yıllar bo-

yunca sıkıyönetim altında yaptıklarını, böylelikle en temel işçi haklarını işçilere tanımaktan feragat ettiklerini, karşı çıkanları devlet mekanizmaları eliyle "kaybettiklerini" hatırlamalıyız. Fabrikatörlerin eliyle işçilere karşı darbe yapan Binbaşı Park Chung-hee ülkemizde kimsenin bilmediği bir isim olabilir. Ancak yaptıkları ülkemizde de zamanında benzer konumda olanların yaptıklarıyla aynı. Darbe sonrası işçi haklarının ve örgütlerinin tasfiye edilmesi geleneksel icraatlardan. Belki de en acıklısı da Vietnam halkının ABD'ye karşı verdiği kurtuluş savaşına Güney Koreli askerlerin ABD saflarında savaşarak dâhil olmalarıdır. Bu onursuzluk Güney Koreli patronlarındır.

Yazıyı fazla uzatmamak adına sadece bir örnek daha Tayvan'dan vereceğiz. Önceleri Milliyetçi Çin olarak bilinen bu ülke aslında Çin Halk Cumhuriyeti'nin az ötesinde

ufak bir ada. Ekim 1949'da Çinli komünistlere yenilen Çan Kay Şek ve beraberindekiler buraya kaçmışlardı. Ada halkı ABD destekli bu diktatörü doğal olarak istemedi. Çin'den kaçan kılıç artıklarının baskıcı bir şekilde başa geçmeleri ve ayyuka çıkan yolsuzlukları sonucu 28 Şubat 1947 günü Tayvanlılar ayaklandı. 28 Şubat Katliamı olarak bilinen olaylarda bağımsızlık yanlısı 30 bin kişi güvenlik güçleri tarafından öldürüldü ve 1949-1987 yılları arasında sürecek olan sıkıyönetim ilan edildi. Yıllar boyunca solcular, komünistler, yurtseverler baskı ve ölüm tehdidi altında varlıklarını sürdürürler.

Yukarıda bahsedilen ülkeler bugün bize örnek demokrasileri, gelişmiş sanayileri, hayranlık uyandırıcı ekonomik verileriyle güzelleme yapılan ülkeler. Aslında ABD ve Avrupa emperyalizminin kol kola birleşerek işçi sınıfını ezdiği, onun örgütlerini tasfiye ettiği, ülkelerindeki ABD askeri varlığını sorgulayanları öldürdüğü yerler olduğu çıplak bir şekilde ortada. Çıplak bir şekilde ortada olmayan ise ülkedeki para babalarının, fabrikatörlerin, asker bozuntularının eliyle ulusların kaderiyle oynandığı. Kendi kaderini özgürce tayin etmek isteyen işçi sınıfının bu tarihin bilinciyse emperyalizmin kriz içindeki durumunu örgütlenerek fırsata çevirmesi gerekiyor. Sömürünün olmadığı güzel günler görmek için bundan başka yol yok...

Devasa gökdelenleri ve zenginlikleriyle bilinen Hong Kong'da bir işçinin yaşamak durumunda kaldığı "kafesi"

■ **Ogün Eratalay**

DÜNYA KOMÜNİST KADINLARI BULUŞTU

Tek olanak Sosyalizm

YUNANİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ (KKE)'NİN ÇAĞRISIYLA "AB'DE VE KAPİTALİST DÜNYANIN GERİ KALANINDA KADINLARIN EŞİTSİZLİĞİ" KONULU BİR SEMİNER DÜZENLENDİ. SEMİNER, 18 ÜLKEDEN 20 KOMÜNİST VE İŞÇİ PARTİSİ TEMSİLCİLERİNİN KATILIMIYLA, 10-11 KASIM'DA ATINA'DA GERÇEKLEŞTİ.

Katılan Partiler

Venezuela K.P., Bulgaristan Komünistler Birliği, Bulgaristan Komünistleri Partisi, Brezilyalıların K.P., Yunanistan K.P., Hindistan K.P., Hindistan K.P. (Marksist), İrlanda İşçi P., İspanya Halklarının K.P., İtalya K.P., Kazakistan Sosyalist Hareketi, Hırvatistan Sosyalist İşçi P., Letonya Sosyalist P., Meksika K.P., Güney Afrika K.P., Macaristan İşçi P., Rusya Komünist İşçi P., Yeni Yugoslavya K. P., İsveç K.P., Komünist Parti Türkiye

Kadınların eşitlik özlemi ve süregelen sınıf mücadelesinin bir neticesi olarak işçi sınıfı hareketleri içinde önde gelen kadın kadrolar ortaya çıktı. Bugün Clara Zetkin'i, Alexandra Kollontay'ı, Rosa Luxemburg'u, yahut Türkiye'den Zehra Kosova'yı, Suat Derviş'i ve nicelerini kıymetli örnekler olarak anıyoruz. Bu örnekler, komünistler için sınıf mücadeleleri tarihinde kadınların öncü rolleri üzerinde düşünmek gerekliliğinin birer kanıtı. Bu aynı zamanda komünist partilerin kadın sorusuna dair ideolojik, politik ve örgütsel yaklaşımları ile ilgili üstlenmesi gereken sorumluluklar olduğuna da işaret ediyor. Öte yandan, kadınların ücretli emeğe katılımı oldukça yüksek olsa da, aynı katılım oranının sınıf mücadelesinin organlarında görülmediği gerçeğini de ele almak gerekiyor.

Bu noktadan hareketle çeşitli ülkelerden gelecek Atina'da buluşan kadınlar deneyim ve görüşlerini paylaştılar. Böylelikle, ideolojik derinliğin artırılması ve "Ne yapmalı?" sorusuna getirilebilecek yanıtların çoğaltılması için bir fırsat doğmuş oldu.

Seminer katılanların bileşiminde görülen farklılıklar dikkat çekici. Katılımcılar arasında sosyalizmin havasını solumaya devam edenler, pes etmeden

özgür bir geleceği çağıranlar ve sosyalizmi özlemle hatırlayıp, yeniden kuruluş hedefiyle onu koruyanlar var. Ortak noktaları ise, kadınların eşitliği ve özgürlüğü için sosyalizmi ön şart olarak yazmaları. Bileşenlerin bu nitelikleri, tartışma için bazı soru başlıkları doğuruyor:

Gittikçe daha şiddetli hale gelen kapitalist krizi devrimci bir sarsıntıya dönüştürme niyeti, kadınlara dair ne söylüyor? Kapitalist bir dünyada sosyalizmi koruyabilmek için kadınlara hangi sorumluluklar düşüyor? Sosyalizm kadınlara ne vaat etti, neler başarabildi? Kadın sorusu-

na getirilebilecek tek yanıt olarak sosyalizmi öne sürmek, bu soruyu görmezden gelmek, önemini azımsamak anlamına mı geliyor?

Seminerin ana tartışma başlıklarını oluşturan bu soruların yanıtları, elbette her ülkenin kendi özgün sorun ve tespitleri ile çeşitleniyor. Ancak öne çıkan görüş, işçi sınıfından hareketle öne sürülecek tezlerin, partili mücadelenin bu alandaki kararlılığı ile zenginleştirilip güçlendirilmesi gerekliliği.

Seminere Türkiye'den tek katılımcı olarak giden Komünist Parti de aynı fikirdeydi. Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki

aydınlanmacı birikimin kadınlar için açtığı alanın dinselleşme ile neredeyse tamamen kapatıldığını belirten Komünist Kadınlar, 90'ların rejim değişikliğinin kadın işçilerin istihdam alanında önemli bir değişiklik yaratarak hizmet sektöründe yoğunlaşan, kentli kültürle donanmış kadın işçi nüfusunu ortaya çıkardığını anlattılar. Yanı sıra, Haziran 2013'te hükümete istifaya çağrısında bulunan kadınların, yalnızca yaşam alanlarında değil, çalıştıkları yerlerde de dinselleşme ile boğuştuklarına dikkat çekilerek, darbe girişimi sonrası KHK'lerin ciddi bir emek yağmasına sebep olduğu, kadınların da doğal olarak bu yağmadan etkilendiği vurgulandı.

Katılımcı partiler, semineri uluslararası alanda komünist kadınların işbirliği için bir fırsat olarak değerlendiriyorlar. Bu birlikteliğin bir başlangıç olarak görülmesi ise, daha güçlü bir sınıf karakteri ile ayağa kalkacak kadınların, sosyalist devrimi de bir o kadar güçlü sesle çağırması anlamına geliyor. Tabii, kalabalık olabildiğimiz sürece...

■ Nihan Soygan

Komünist Parti'nin sunumundan

"Liberalizmin cinsiyetler algısının karşısına, kadınlara kendilerini ait hissedebilecekleri bir mücadelenin ve komünist partinin varlığını hatırlatmak. Kadınların eşitlik mücadelesinin, işçi sınıfı adına verilecek bir kavga ile mümkün olduğunu söylemek... Sonuç olarak da kadınları sınıfın partisine çağırarak... Komünist Kadınlar'ın, epey kısa sayılabilecek bir süre önce ortaya koyduğu iddia budur. Türkiye'nin Komünist Partisi bu iddiayı, düzenin

gittikçe derinleşen krizine 'burjuvaziyle uzlaşma' reçeteleri yazılırken öne sürmüştü. Biz, siyasetin iniş çıkışlarına göre kestirme yollar tarif etmiyoruz. İlericiliği işçi sınıfına olan mesafeye ölçüyoruz ve patron kadınlar arasında ilerici göremiyoruz... Kadınların kurtuluşunun yalnızca işçi sınıfının düzenle hesaplaşmasında nihayete varacağını söylüyor, özgürleşmenin ön koşulu olarak laik, sosyalist bir geleceği yazıyoruz."

İTALYA: BİR REFERANDUMUN PARTİZAN TARİHİ

Mücadele, uzlaşma ve trajedi

Her anayasa, bir yanıyla siyasi manifestodur ve "İtalya, emek üzerine kurulmuş demokratik bir cumhuriyettir" ifadesiyle başlar İtalyan Anayasası'nın ilk maddesi. Türkiye emekçilerinin ve bazı kemalist aydınların kapitalizm içinde var etmeye çalıştığı ve geldiğimiz noktada sadece anayasa da kalan "sosyal devlet" vaadinden farklı bir tarihe sahiptir bu ifade; zira İtalya'nın komünist partisi, İtalyan Komünist Partisi, İtalyan Cumhuriyeti'nin kurucu unsurlarından biriydi. Mussolini rejimine karşı silahlı "partizan direnişi"nin en önde giden örgütleyicilerinden olan İKP'ye bağlı Garibaldi Tugayları, "partizan savaşı" adı verilen gayrinizami savaştaki başarılarıyla, ülkedeki Müttefik askerlerin çoğu Amerikalı ve İngiliz olmasına karşın, İKP'nin faşizm sonrası İtalyan siyasetinde etkin bir rol oynamasını sağlamıştı. İtalyan Anayasası da, monarşinin ilgası gibi, İtalyan Komünist Partisi'nin söz konusu başarısının bir yansımasıydı.

Bu başarının bedelleri vardı elbet: Amerikan baskısıyla türetilen Hıristiyan Demokratlar, İKP'yi kurulan geçici hükümetten zorla uzaklaştırmıştı fakat faşizm sonrasında şekillenen Avrupa'da iki farklı bloğu temsil eden bu iki siyasi oluşum anayasa konusunda bir uzlaşma varmak zorundaydı. Varılan uzlaşma, üretim araçlarındaki özel mülkiyeti kaldıracak nitelikte olamadı; fakat İtalyan Anayasası, Batı Avrupa'da sosyo-ekonomik ve savaş karşıtı vurguları en belirgin anayasalardan biri oldu. Buna karşılık İtalyan Komünist Partisi'nin "uzlaşma arayan" siyaseti, daha sonraki yıllarda parti içindeki fırsatçı eğilimlerin ağırlık kazanmasına ortam sağladı.

İtalyan komünistleri sadece "uzlaşmacılardan" oluşmuyordu tabii; İKP'nin efsane liderleri Antonio Gramsci ve Palmiro Togliatti de teorik olarak "uzlaşmacı" sayılmazdı. Günümüzde "Batı Marksizmi'nin kurucularından biri" olarak anılan Gramsci'nin Stalin'in kişiliğinde sembolize

edilen reel sosyalizmi "diyalektik materyalizmin doğru yorumlanması" olarak nitelediği ve faşizm döneminde dahi "sınıfsal uzlaşma" anlayışına karşı çıktığı henüz unutulmamıştı. Ahmed Arif'in şiirine konu, bir Rus şehrine isim olan Togliatti ise daha pragmatistti ve "Komintern'in avukatı" lakabını boşuna almamıştı; fakat o da uzun yıllar "Batı Avrupa'nın en büyük komünist partisi" sıfatını taşıyan partiyi seçim koalisyonuna sokmadan, sosyalizm hedefinden vazgeçmeden yönetti.

Ne var ki bu "büyük liderlerin" mirası, dünyadaki şartların da sosyalistlerin aleyhine geliştiği koşullarda İtalyan Komünist Partisi'ni önce ideolojik, sonra da siyasi likidasyondan kurtarmaya yetmedi. Önce Togliatti'nin "varisim" dediği Enrico Berlinguer önderliğinde reel sosyalizm eleştirisiyle ortaya çıkan "avrokomünizm" İKP'yi gittikçe Atlantik Bloğu'na yaklaştırdı; sonraki yıllardaysa Parti, SSCB dağılımdan önce kendini feshetti.

Kemal Okuyan'ın 6 Kasım tarihli yazısına* bir gönderme olacak; fakat Türkiye ve Sovyetler Birliği'nde gördüğümüz "trajedi", bu iki ülkede yaşanan benzer nitelikteki musibetleri içermese de, çeşitli şekillerde dünyanın çoğu ülkesinde yaşandı ve İtalya da bunlardan biri. İtalyan çözümün "trajedisini" ise bugün, AB'nin dayattığı iktisadi yapılandırma-ları "daha hızlı" geçirebilmek için anayasayı değiştirmek isteyen iktidar bloğunun büyük ortağı Demokratik Parti'nin, İtalyan Komünist Partisi'ni fesheden "solcu demokratların" ve eski Hıristiyan Demokratların oluşturduğu bir birlikteliğin meyvesi olması. Yani bugün; bir bakıma "İtalyan Komünist Partisi'nin siyasi varisi" diyebileceğimiz oluşum, İtalyan Komünist Partisi'nin yazımında payının bulunduğu anayasayı değiştirmeyi hedefliyor.

SERMAYENİN REFORM TALEBİ VE SOL

Evet; üst başlıkta ima edildiği üzere İtalya, yakın bir tarihte, 4

* <http://haber.sol.org.tr/yazarlar/kemal-okuyan/sscb-ve-turkiye-cumhuriyeti-iki-trajedi-174816>

İtalya Kardeşliği ve açıkça faşist CasaPound da çok farklı gerekçelerle “hayır” oyunu örgütleme ve düzenin siyasi/diplomatik temsilcilerinin küstahlığına duyulan öfkeyi sermayeden uzaklaştırmaya çalışıyor.

İKP'nin feshedilmesine karşı çıkanların kurduğu ve 90'larda İtalyan solunun en büyük temsilcisi konumunda olup “hareketçi” bir çizgiyi benimsediği dönemden beri belini doğrultamayan Komünist Yeniden Kuruluş Partisi'nin herhangi bir mücadeleye “hazır” olduğu söylenemez. Programında “bürokratik, otokratik, Stalinist” olarak andığı demokratik merkezîyetçiliği hiçe sayan ve bundan dolayı her yerel örgütü farklı bir hizbi temsil eden KYKP, söz konusu örgütsel yapısının yanı sıra tarihsel anlamda reel sosyalizmi reddi ve kıtasal çapta AB'yi “sosyal reformlarla” (şu klasik “bankaların değil, halkların Avrupa'sı” söylemi) dönüştürebileceğine yönelik “saf” inancıyla referandumda “hayır” oyu verecek olmasına karşı çelişkinin kökenine değinmekten çok uzak. Bir Avrupa Sol Partisi bileşeni olan KYKP'nin ülkemizde Kürt siyasetini, Yunanistan'da SYRIZA'yı, İspanya'da Podemos'u desteklediğini göz önünde bulundurmak, daha net bir fikir verecektir.

Sırbistan'ı harabeye çeviren NATO saldırılarına katılma kararı alan D'Alema Hükümeti'nin bir parçası olmak için KYKP'den kopan İtalyan Komünistleri Partisi'nin de çok ümit verdiği söylenemez. Şu ana kadar katıldığı seçimlerin çoğunda merkez sol ile koalisyon çabalarına girişen İtalyan Komünistleri Partisi, “büyük koalisyonlar”ın küçük ortağı olarak elde ettiği birkaç bakanlık haricinde ülke siyasetinde etkili bir unsur olabilmemiş değil. Uluslararası düzlemde BRICS'i

“çok kutuplu dünyanın mimarı” olarak değerlendiren İtalyan Komünistleri Partisi'nin Çin'deki “pazar sosyalizmi”ni desteklediğini tahmin etmek de zor olmaz. Başka bir deyişle, uluslararası düzlemde “aşamacılığı” savunan İtalyan Komünistleri Partisi'nin AB'ye karşı tavrı, AB'nin serbest pazarı dayatan ve halkın egemenliğini hiçe sayan yapısından ziyade “Atlantik Bloğu'nun dağılması” hedefinden kaynaklanıyor. Durum bu olunca, sermayenin serbest dolaşımını hedefleyen bir başka ortak pazar projesi olan Avrasya Ekonomik Birliği, söz konusu parti tarafından “gelişen ülkelere destek olma” gerekçesiyle desteklenebiliyor. Kısaca, fırsatçılık sola yaramıyor ve verilen “hayır” oyunun anlamı, popülist sağ ve KYKP'nin belagati içinde eriyor.

“UZLAŞMAYANLAR” VE NEO-LİBERALİZMLE MÜCADELE

Bu iki parti dışında AB'ye karşı çıkan, “kutup” gözetmeksizin sermayenin dayattığı projeleri reddeden ve uzlaşmacı eğilimlere taviz vermeyen bir siyasi oluşum da mevcut: Komünist Parti-Halkçı Sol. Örgütsel anlamda gücünü önemli ölçüde gençlik örgütü Komünist Gençlik Cephesi'nden alan Komünist Parti-Halkçı Sol, 2009 yılında, esasen İtalyan Komünistleri Partisi'nin fırsatçı konumlanmalarına karşı çıktığı için partisinden ihraç edilen örgütlenmeden sorumlu yönetici Marco Rizzo tarafından kurulduğu gündün beri yavaşça gelişen ve “sol içi” gündemi belirleyebilen bir oluşum. Öyle ki, son yerel seçimlerde merkez sol güdümündeki koalisyonlara katılarak eriyen KYKP ve İtalyan Komünistleri Partisi'nin yarattığı boşlukta KP-HS'nin Roma Belediye Başkanı Adayı, eski KGC Genel Sekreteri

Alessandro Mustillo, diğer iki partinin tabanından oy almayı başardı ve Torino'da aday olan önderi Rizzo'dan bir bakıma daha başarılı bir sonuç elde etti.

Komünist Parti-Halkçı Sol, sosyalizm alternatifini sadece ulusal temelde dile getiren bir parti değil; zira kuruluşundan beri AB'ye karşı net tavrı alması ve “uzlaşmaya karşı” çizgisinden ötürü, Avrupa'da bu konunun önde gelen savunucularından Yunanistan Komünist Partisi'yle ilişkileri son derece iyi. Avrupa Komünist ve İşçi Partileri İnisiyatifi üyesi olan KP-HS'nin de İtalyan solunun diğer temsilcileri gibi “hayır” oyu vereceği son derece belirgin; fakat KP-HS, oy verme sebebini daha net bir şekilde ortaya koyuyor: “Anayasa reformunu AB ve patronlar talep ediyor, hükümet yazıyor, işçiler ‘hayır’ diyor!”

Başka bir deyişle; Komünist Parti-Halkçı Sol ve Komünist Gençlik Cephesi, “hayır” oyununu reformu apaçık bir şekilde destekleyen sermayeye ve AB'ye karşı örgütlüyor; bunu yaparken de Batı'da yükselen göçmen karşıtlığı ve ırkçılığa karşı cephe olarak popülist sağın kök salmasına engel olmaya çalışıyor.

Brexit ve ABD'deki başkanlık seçimlerinden sonra neo-liberalizmin sorgulandığı üçüncü bir “çatışma alanı” olarak görülen İtalya'daki anayasa referandumunun sonucunun neo-liberalizm adına yenilgiyle sonuçlanması son derece önemli; fakat unutulmaması gereken bir diğer nokta da neden “hayır” oyu verildiği. İlk iki “çatışmanın” sonucunun sağa yazıldığı göz önünde bulundurulduğunda İtalya'da “partizanca ölenlerin” torunlarıyla dayanışmamızın önemi daha da belirginleşiyor.

■ Ârif Hikmet Dede

Aralık 2016'da bir referandum yaşayacak. Demokratik Parti önderliğindeki iktidar bloğunun teklifi belli: Görece zayıf olduğu Senato'yu (y)etkisizleştirmek, Ulusal Emek ve İktisat Kurumu'nu kapatmak ve bölgelerin yetkilerini yeniden tasarlamak. Başbakan Renzi'nin “evet oyu çıkmazsa istifa ederim” açıklamalarından sonra yapılan ilk anketlerin sonucunda “hayır” oyunun fazla çıkmasıysa İtalyan referandumunu İtalya'nın sınırlarının dışına taşıdı ve Avrupa Merkez Bankası, Citigroup, Credit Agricole, JPMorgan Chase & Co ve Nikkei/Pearson gibi finansal aktörlerin yanı sıra ABD Başkanı Barack Obama ve ABD Roma Büyükelçisi John Philips de İtalyan halkının “evet” oyu vermemesi durumunda finansal sıkıntılar yaşanacağı tehdidinde bulunabildi.

Peki “sol” bu saldırıya hazır mı? Buna yanıt vermek için öncelikle “hangi sol?” sorusuna kısaca yanıtlamak gerekiyor; zira ayrılıkçılıktan İtalyan milliyetçiliğine dönen Kuzey Ligi, post-faşist

Partide yayın mücadelenin

EKİM DEVRİMİ'NİN VE PARTİMİZİN KURULUŞ YILDÖNÜMÜNÜ KUTLADIĞIMIZ BU AYDA, PARTİ YAYINLARININ TARİHİNİN HATIRLANMASINDA YARAR OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUZ. 30 YILI AŞKIN BİR SÜREYİ KAPSAYAN YAYIN FAALİYETİNE DAİR BİR YAZI PARTİNİN TEORİK-ÖRGÜTSEL-SİYASİ GELİŞİMİNE, DERİNLEŞMESİNE VE YAYGINLAŞMASINA ELE ALMANIN ÖTESİNDE, SÖZ KONUSU SÜRECİN ATMOSFERİNİN İZİNİ ANA HATLARIYLA SÜRMEYE DE ÇALIŞMALIDIR. BURADA PARTİMİZİN 2001'DE TKP ADINI ALDIĞI TARİHİN ÖNCESİYLE YETİNMEK DURUMUNDAYIZ. SONRAKİ DÖNEME BİR BAŞKA SAYIMIZDA EĞİLECEĞİZ.

Parti yayını niteliği taşıdığı-
nı söyleyeceğimiz ilk süreli
yayınımız, mücadelenin
parti formuna geçmesin-
den öncelere dayansa da Gelenek
dergisidir. Hareketimizin daha
önce de yayıncılık deneyimi
vardı. 1979-80 arası yayınlanmış
Sosyalist İktidar dergisi, solda
yükseliş dönemine son veren
12 Eylül darbesiyle kesintiye
uğramıştır. Aylık Sosyalist İktidar
1970'lerde "faşizme karşı müca-
dele"ye sıkışarak yitirilen iktidar
perspektifinin altını ısrarla çiz-
miş olmasına rağmen solda etki
yaratamamıştı.

80'li yıllar sermaye sınıfının
12 Eylül faşist darbesiyle solun
örgütlü kesimlerini katliamla,
işkenceyle, sürgünle tasfiye
etmenin ötesinde, ülkemizde
ilericilik adına ne varsa bitirmek,
solu ve emekçi sınıfları bir daha
ayağa kalkamaz hale düşürmek
amacıyla saldırdığı yıllardır. Bu
dönem, aynı zamanda, emper-
yalizmin dünya çapında giriştiği
karşı saldırının bir parçası ve reel
sosyalizmin çözülme süreci için-
de olduğu kesitin başlangıcıdır.
Devrimci hareketler tüm
bu baskıya direnç göstere-
memiş, genel görünüm "ör-
gütlü korunma" adı altında
geri çekilme ve dağılma
olmuştur.

Emekçi sınıfları hedef
alan faşist baskı solun top-
lumla bağlarını kopartırken,
gericiliğe karşı emekçi sınıf-
ların tarihsel kazanımlarını
savunma basireti de gösterile-
meyecekti. Kürt hareketi soldaki
tasfiyenin ve devletin kentlere
konsantre olmasının bıraktığı
boşluğu değerlendirdi. Öte
yandan sivil toplumcu, sol liberal,
yeni solcu, troçkist akımlar,

feminist ve çevreci hareketler
gözle görülür bir açılım gerçek-
leştirmişlerdir. Türkiye solunda
birkaç yıl içinde 1970'lere damga

vuran akımlar geriye çekilirken,
bu iki kanal büyümeye başlamış-
tır. Kürt ulusalılığı ve yeni solun
liberalizmde verdikleri randevu
bir süre sonra açıklık kazana-
caktı. Özetle bu dönem, sol, işçi
sınıfı ve ilerici kazanımlar adına
toplu bir geri çekilme ve dağılma
dönemiydi.

rimci demokrasiye gözlenen libe-
ral/sivil toplumcu yönelimlere,
tasfiyeciliğe, işçi sınıfının rolünü
ve Marksist- Leninist geleneği
kökten sorgulama girişimlerine
yönelik teorik-örgütsel-siyasi bir
karşı çıkışı örgütleyordu. Gele-
nek, hareketin teorik yayın faali-
yeti ve kadro örgütlenmesinin en
temel aracı olmuştur. Bu işlevini
partileşmeye kadar sürdürdüğü-
nü söyleyebiliriz.

Bu yıllar Sovyetler Birliği'nin
tepeden çözülme sürecidir ve
solda Leninist parti anlayışı, işçi
sınıfının öncülüğü fikri, Sovyet
sosyalizmi süratle terk edilmekte
ve likidasyon sürecine girilmekte-
dir. Türkiye'de 1987'de TBKP'nin
kurulması geleneksel soldaki eski
partiler (TKP ve TİP) açısından
çıtayı yükseltmek anlamına

SOLUN BÖLMELERİ

Gelenek dergisi, 1986
yılında işte bu konjonktürde
yayına başladı. Gelenek,
solu geleneksel sol, dev-
rimci demokrasi ve yeni
sol olarak tasnif ediyor,
kendisini geleneksel sol
lun içine yerleştiriyor-
du. Gelenek Hareketi
gerek geleneksel
solda gerekse dev-

aracıdır

gelmele birlikte, ideolojik bir çürümenin adresi olmuştur. İdeolojide geri giderken siyasette ileri gidilemez, örgütsel hamle yapılamaz. Bu çürüme zorunlu olarak örgütsel likidasyonla son bulacaktır.

Marksist-Leninist kaynakların yaratıcı ve devrimci bir içerikte güncellenmesini temsil eden Gelenek bir dergiden ibaret değildi. Birinci yayın yılı dolduğunda Gelenek Hareketi güncel siyasete yönelik olarak Siyaset dergisini yayınlamaya başladı.

BİRLİKÇİLİK SAPMASINA KARŞI

80'li yılların sonuna doğru, solda bir toparlanma süreci başladı ve gündemde "birlik" vardı. O dönemi tek sol parti Perinçek'in lideri olduğu Sosyalist Parti idi. SP de daha önceleri bir birlik girişimi olarak yola çıkmıştı. Özetle birlik dönemin alameti farikası, temel sapması ama aynı zamanda en meşru kavramıydı.

Bir grup aydının girişimiyle başlayan ve "Kuruçesme süreci" olarak adlandırılan birlik tartışmaları, çok geniş yelpazede katılımcılarıyla bir partileşme denemesiydi aslında. Bileşenlerin ayrı kimliklerini koruyacakları bu sürece Gelenek Hareketi de dahil oldu. Amaç sol siyasetin nefes alıp verdiği, içinde yer almanın bir meşruiyet testinden geçmek anlamına yorumlanacağı bir platformun içinde siyaset yapmak, sözünü söylemekti. Pratik örgütsel sonuçları olamayan bu süreç boyunca Birlik Tartışmaları Düzenleme Kurulu oluşturuldu ve çeşitli başlıklarda solun farklı kesimlerinin ortak görüşlerine ve karşılıklı tezlerine yer verilen kitapçıklar yayımlandı.

Bu platform kendisi bir ürün vermeyecek ve bileşenleri başka süreçlere eklemenecekti. Kaba hatlarıyla geleneksel soldan gelen reformist projelere yönelirken devrimci demokrasi ve yeni sol eğilimler parti fikrine ve örgütlenmesine uzaklıklarını sergilemeyi sürdürdüler. Geleneksel sol kökenli Leninist öbeklerle Gelenek arasındaki tutum farkı ise, bu hareketlerin Marksist-Leninist bir partileşmeye güvensizlik beslemeleriydi. Sonunda Gelenek

Hareketi 1991 sonlarında "bir yıl içinde partileşmeyi tamamlama" kararı aldı.

DENEYSELCİLİK

Sovyetler Birliği'nin çözülüşü, Türkiye solunda TBKP-BSP sürecinin reformist bir yönüne oturması, Avrupa Birlikçiliğinin yaygınlaşması, sol liberalizmin solun tüm kesimlerini kuşatması ve başkalaştırması... Bu gidişin karşısına partili kimlikle çıkılmıyordu. Sosyalist Türkiye Partisi'nin kuruluşu için Ekim Devrimi'nin yıldönümü seçildi. Partinin yayın organı İktidar ise Kasım 1992'den daha önce yola çıkmıştı.

STP 1993 yılında Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılınca, hemen akabinde Sosyalist İkti-

Partisi kuruldu ve partinin propaganda aracı olarak Sosyalist İktidar gazetesi (1993) yayına başladı. Bu dönemin yayınları, solda kimi tezler ve konumlanışlar açısından da önemli bir direnç temsil etmiştir. Gelenek'in açtığı ideolojik mücadele kulvarı, broşürler, parti bildirileri, kitapçıklarla doldurulmaya devam ediliyordu.

Parti yayıncılığında deneysel adımlar da atıldı. Çeşitli kentlerde (Zonguldak) veya ilçelerde (Ümraniye) ve sektörlerde (tekstil, eğitim, sağlık) "yerel" yayınlar, liseli (Okul ve Ülke) ve üniversiteli (Düşünce ve Eylem) dergileri çıkartıldı. Bu yayınların kimilerinin çok, kimilerinin ihmal edilebilir ölçüde etkili olduğu açıktır. Parti zor bir dönemde, dünyada solun tasfiyeye uğradığı, siyasetin ana doğrultusunun liberalizme döndüğü, Türkiye'de solun ağır bir kuşatma yaşadığı koşullarda yayıncılık alanında kurumsal, kalıcı arayışlarda bulunmaktan kaçınılmamıştır. Dönem boyunca varlığını kesintisiz sürdüren Gelenek de aslında yayın çizgisi ve formatı defalarca gözden geçirilen bir dergidir.

Kuşkusuz yayıncılık süreli yayınlardan ibaret değildir. Kimi broşür ve kitaplar, duvar gazeteleri vb. de hem partinin formasyonunun, kimliğinin oluşmasında, hem de politik çalışmalarını şekillendirmekte önemli rol oynamışlardır. Yayınevi çalışmaları da başından itibaren varlığını sürdürmüş, Partinin etkisi ve yaygınlığı ölçüsünde kitap yayıncılığı da olgunlaşmıştır.

Periyodu değişiklikler gösteren Sosyalist İktidar partinin merkezi yayın organı olma vasfını hep sürdürdü. Ancak 1998'de soL ilk olarak aylık periyotla yayına başlayacaktı.

STP-SİP deneyinin o güne kadar çeşitli ittifaklar, eklemlemeler, öncelikler belirleyerek verilen mücadeleler yoluyla bir siyasi parti görünümü verdiğini söylemek güçtür. Partili mücadelenin 1998 öncesi evresi bir "alan tanımlama"nın ötesine nadiren geçebilmiştir. soL dergisi, Parti'yi bu açıdan ufuk genişleten bir siyaset düzlemine taşıdı. Krizli

1990'ların sonlarında Türkiye Kürt sorununda "siyasi" çözümlerle iç savaş arasında gidip geliyor, diğer taraftan 1994-1995 yerel ve parlamento seçimlerinde başa geçen dinci gerici partiyle Ordu merkezli bir restorasyon arasında gerilim yükseliyordu. soL, yaz zengin siyaset alanına müdahalenin aracıydı.

Sosyalist İktidar Partisi'nin Marksist aydınlarla oluşturduğu ilk platform Sol Meclis'ti. soL dergisi bu platformla tanımlı bir ilişkiye girdi. Aylık dergiye haftalık Sosyalist İktidar eşlik ediyor, Sosyalist İktidar partinin temel örgütlenme aracı olarak işlev üstleniyordu. SİP'in TKP adını siyaset alanına taşıma kararı almasını takiben Komünist bu işlevi devralacaktı.

Özelleştirme-yarar-

ları veya kaçınılmazlığı üstüne konuşmak solda alabildiğine yaygınken Gelenek Hareketi başka bir doğrultuya çağırıyordu.

SOL'UN UZUN DÖNEMİ

soL aylık dergi olarak 1998'de yola çıktı.

AKP'nin iktidarını perçinlediği, Kemalist/birinci cumhuriyetçi direnci kırdığı süreçte kritik momentlerden biri de 2011 seçimleri oldu. 2009 yerel seçimlerinde yedi yıla yakın zamandır iktidarda olan bir parti için ihmal edilebilir olsa bile, hafif bir gerileme yaşayan AKP, 2010 kısmi Anayasa reformunu ("yetmez ama evet"çi) liberal ve (boykotçu) Kürt ulusalcı desteğiyle aşacaktı. 2011 ise yeni bir dönemeç anlamına geldi.

Solda bu tablo umut kırıcı olmuştur. Bir yıldan daha az zaman önce referandumda TKP, ÖDP, EMEP ve Halkevleri Hayır kampanyası örgütlemekte ortaklaşmışken, şimdi liberal bir basınç yeniden artıyordu. TKP kuşatmayı Sol Meclis'i çağırıştıran Sosyalistlerin Meclisi ile, partinin günlük sesi olarak internette yayınlanan ve parti örgütlerinin militan dağıtım için kullandıkları TKP'nin Sesi ile ve günlük gazete hazırlıklarıyla göğüsledi.

soL Gazetesi 1 Ekim 2012'de yayına başladı. Fiilen Haziran Direnişi'nin yayın organlarından biri haline geldi. Ancak 2014 Haziran'ında gerek maddi sorunlar gerekse TKP içi örgütsel sorunlar nedeniyle yayını durdurmak zorunda kaldı. soL haftalık yayına son olarak bu konjonktürde döndü. 2015'te Gelenek Hareketi'nin Komünist Parti adıyla bir yeniden kuruluş yaşadığı koşullarda daha doğrudan bir parti organına duyulan ihtiyaç Boyun Eğme'yi gündeme getirdi.

